

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W HRUBIESZOWIE**

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO ZA ROK 2025

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Hrubieszowie
ul. 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK Nr 6, 22-500 Hrubieszów
tel.: (84) 696 41 51
www.gov.pl/web/psse-hrubieszow
nbip.pl/pssehrubieszow
e-mail: psse.hrubieszow@sanepid.gov.pl
Adres do e-doręczeń: AE:PL-70271-63744-WRWWH-13

Hrubieszów, marzec 2026 r.

Spis treści

WSTĘP	4
EPIDEMIOLOGIA.....	5
Sytuacja epidemiologiczna powiatu hrubieszowskiego w 2025 r.	5
Stan sanitarny podmiotów leczniczych, wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu hrubieszowskiego w 2025 roku.....	11
ODDZIAŁ LABORATORYJNY	19
HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	21
HIGIENA KOMUNALNA	28
Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi powiatu hrubieszowskiego wg. stanu na dzień 31.12.2025 r.	28
Stan sanitarno – higieniczny obiektów użyteczności publicznej w 2025 r.	37
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY.....	41
HIGIENA PRACY	45
Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.	45
Ocena stanu sanitarnego powiatu w 2025 r. w zakresie ograniczenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze, nowe substancje, prekursory narkotyków kat. 2 i 3, substancje chemiczne, ich mieszaniny, produkty biobójcze, detergenty.....	46
HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	47
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	54
PODSUMOWANIE.....	58

WSTĘP

Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu hrubieszowskiego za rok 2025 została opracowana w oparciu o informacje uzyskane w trakcie prowadzonego zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, działań przeciwepidemicznych w zakresie chorób zakaźnych oraz badań wykonywanych przez laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Niniejsza publikacja stanowi podsumowanie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w roku 2025. Dokument obejmuje kluczowe obszary nadzoru realizowane przez inspekcję, w szczególności: bezpieczeństwo żywności i żywienia, higienę pracy i nadzór nad chemikaliami, higienę komunalną i bezpieczeństwo zdrowotne wody, higienę dzieci i młodzieży, zapobiegawczy nadzór sanitarny oraz nadzór epidemiologiczny. Opracowanie uwzględnia również działalność laboratoryjną w zakresie diagnostyki zakażeń jelitowych, stanowiącą istotne wsparcie dla działań przeciwepidemicznych, a także zadania z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

W opracowaniu przedstawiono podstawowe aspekty sytuacji epidemiologicznej na terenie powiatu, wyniki prowadzonych działań nadzorczych oraz badań laboratoryjnych, a także wskazano kierunki dalszych działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańców i podniesienie jakości nadzoru sanitarnego w kolejnych latach.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego zgodnie z przepisami art. 12a, ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 416) zostaje przekazana Staroście Hrubieszowskiemu oraz Radzie Powiatu w celu zapoznania się i wykorzystania jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy warunków życia i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu hrubieszowskiego.

Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu hrubieszowskiego za rok 2025 została udostępniona na naszej stronie internetowej www.gov.pl/web/psse-hrubieszow.

EPIDEMIOLOGIA

Sytuacja epidemiologiczna powiatu hrubieszowskiego w 2025 r.

1. Wstęp

Sytuacja epidemiologiczna na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie jest monitorowana na podstawie zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne oraz przypadków zakażeń.

Dane dotyczące występowania chorób zakaźnych w powiecie hrubieszowskim w 2025 roku, zestawione z informacjami z roku poprzedniego, przedstawiono w formie opisowej oraz tabelarycznej.

2. Zachorowania na grypę

W 2025 r. badaniem molekularnym potwierdzono 2 przypadki grypy. Osoby potwierdzone badaniem molekularnym były hospitalizowane. Współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności wyniósł 0,36. Zarejestrowano 425 przypadki zachorowań na grypę potwierdzoną dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego, hospitalizowano 40 osób. Współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności wyniósł 76,01.

W 2024 r. zarejestrowano 327 przypadków zachorowań na grypę potwierdzoną dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego, z czego 25 osób wymagało hospitalizacji.

Współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności wyniósł 56,77.

Nie zgłoszono zachorowań potwierdzonych badaniem molekularnym.

W ramach nadzoru nad grypą opartego na systemie Sentinel nawiązana jest współpraca z 1 podmiotem leczniczym. W 2025 r. od pacjentów objawowych pozyskano 3 próbki materiału klinicznego do badań wirusologicznych. Wyniki badań nie potwierdziły zakażenia wirusem grypy.

3. Zakażenia SARS-CoV-2/zachorowania na COVID-19

W 2025 r. w powiecie hrubieszowskim zarejestrowano 201 przypadków zachorowań wywołanych wirusem SARS CoV-2 (wszystkie przypadki potwierdzone) – współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności wyniósł 35,95. Najwięcej zachorowań wystąpiło we wrześniu i październiku. W 3 przypadkach osoby wymagały hospitalizacji, co stanowi 1,49% wszystkich zachorowań.

Nie odnotowano zgonów z powodu zakażenia SARS-CoV-2.

W 2024 r. w powiecie hrubieszowskim zarejestrowano 479 przypadków zachorowań wywołanych wirusem SARS CoV-2 (wszystkie przypadki potwierdzone) – współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności wyniósł 83,17. Najwięcej zachorowań wystąpiło we wrześniu i październiku. W 56 przypadkach osoby wymagały hospitalizacji, co stanowi 11,69% wszystkich zachorowań.

Nie odnotowano zgonów z powodu zakażenia SARS-CoV-2.

W 2025 r. nie odnotowano ognisk instytucjonalnych wywołanych SARS-CoV-2.

W 2024 r. zarejestrowano 1 ognisko instytucjonalne wywołane SARS-CoV-2 w Szpitalu Powiatowym SPZOZ Hrubieszów – Oddział Wewnętrzny I.

Liczba wykrytych zakażeń SARS-CoV-2 w powiecie hrubieszowskim (przypadki potwierdzone) w kolejnych miesiącach 2025 r.

Miesiąc	Liczba zakażeń	Liczba hospitalizacji	Odsetek osób hospitalizowanych
Styczeń	5	2	40%
Luty	3	1	33,3%
Marzec	1	0	0
Kwiecień	0	0	0
Maj	0	0	0
Czerwiec	4	0	0
Lipiec	4	0	0
Sierpień	12	0	0
Wrzesień	67	0	0
Październik	61	0	0
Listopad	25	0	0
Grudzień	19	0	0
Ogółem	201	3	1,49%

4. Choroby przenoszone przez kleszcze: Borelioza z Lyme, Neuroborelioza, Kleszczowe Zapalenie Mózgu (KZM),

- Borelioza z Lyme**

W 2025 r. na terenie powiatu hrubieszowskiego zarejestrowano ogółem 48 przypadków zachorowań na boreliozę z Lyme: 47 przypadków potwierdzonych i 1 przypadek prawdopodobny. Współczynnik zapadalności na 10 tys. mieszkańców wyniósł 8,59. W 5 przypadkach osoby wymagały hospitalizacji.

W 2024 r. na terenie powiatu hrubieszowskiego zarejestrowano ogółem 22 przypadki zachorowań na boreliozę z Lyme. Współczynnik zapadalności na 10 tys. mieszkańców wyniósł 3,82. Hospitalizowano 1 osobę.

- Neuroborelioza, Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM)**

W 2025 r. i 2024 r. nie zarejestrowano zachorowań na Neuroboreliozę i Kleszczowe zapalenie mózgu (KZM).

5. Zakażenia HIV, zachorowania na AIDS

W 2025 r. nie zarejestrowano zakażeń HIV, nie odnotowano przypadków AIDS.

W 2024 r. zarejestrowano 1 przypadek zakażenia HIV – osoba hospitalizowana. Współczynnik zapadalności na 10 tys. mieszkańców wyniósł 0,17. Nie odnotowano przypadków AIDS.

6. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2025 r. zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na kiłę nieokreśloną. Współczynnik zapadalności na 10 tys. mieszkańców 0,18. Osoba była hospitalizowana.

W 2024 r. zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na kiłę pierwotną. Współczynnik zapadalności na 10 tys. mieszkańców wyniósł 0,17.

7. Inwazyjna choroba meningokokowa (ICHM)

W 2025 r. odnotowano 2 zachorowania na chorobę pneumokokową. Badania diagnostyczne krwi potwierdziły posocznicę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae*. Współczynnik zapadalności na 10 tys. mieszkańców wyniósł 0,36.

W 2024 r. odnotowano 1 zachorowanie na chorobę pneumokokową. Badanie diagnostyczne popłuczyn oskrzelowych (BAL) potwierdziło zapalenie płuc wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*. Współczynnik zapadalności na 10 tys. mieszkańców wyniósł 0,17.

W 2025 r. i 2024 r. nie zarejestrowano inwazyjnej choroby meningokokowej oraz choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

Inwazyjna choroba meningokokowa, pneumokokowa oraz wywołana przez *Haemophilus influenzae*

	2025 rok					2024 rok				
	Zap. opon m-r	Posocznica	Zap. opon m-r i posocznica	Inne nieokreślane	Ogółem	Zap. opon m-r	Posocznica	Zap. opon m-r i posocznica	Inne nieokreślane	Ogółem
Neiseria meningitidis	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strept. pneumoniae	0	2	0	0	2	0	0	0	1	1
Haemoph. influenzae	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wybrane choroby zakaźne - liczba zachorowań i współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności

Jednostka chorobowa	2025 rok		2024 rok	
	liczba	wsp. zap.	liczba	wsp. zap.
Ospa wietrzna	191	34,16	236	40,98
Różyczka	0	0	0	0
Świnka	0	0	0	0
Krztusiec	14	2,50	19	3,30
Płonica	6	1,07	5	0,87
Odra	0	0	0	0

W 2025 r. zarejestrowano 191 zachorowań na ospę wietrzną, natomiast w 2024 r. odnotowano 236 zachorowań.

W 2025 r. zarejestrowano 14 zachorowań na krztusiec: 12 przypadków potwierdzonych oraz 2 przypadki możliwe. W 2024 r. odnotowano 19 zachorowań na krztusiec: 16 przypadków potwierdzonych oraz 3 przypadki możliwe.

W 2025 r. odnotowano 6 przypadków zachorowań na płonicę: 3 przypadki potwierdzone oraz 3 przypadki możliwe, natomiast w 2024 r. odnotowano 5 przypadków zachorowań na płonicę: 1 przypadek potwierdzony oraz 4 przypadki możliwe.

W 2025 roku, podobnie jak w roku 2024 w powiecie hrubieszowskim nie odnotowano zachorowań na różyczkę, świnkę i odrę.

8. Wirusowe zapalenie wątroby typu B, typu C i typu A

• Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2025 roku odnotowano 1 przypadek zachorowania na WZW typu B. Osoba zakażona nie była hospitalizowana.

W 2024 roku odnotowano 1 zachorowanie na WZW typu B, bez hospitalizacji.

Wszystkie zachorowania wykazane w 2025 r. i 2024 r. spełniały kryteria określone w definicji przypadku bliżej nieokreślonego wirusowego zapalenia wątroby typu B.

Współczynnik zapadalności na 10 tys. mieszkańców w 2025 wyniósł 0,18 r., a w 2024 r. wyniósł 0,17.

• Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W 2025 roku w powiecie hrubieszowskim odnotowano 6 przypadków zachorowań na WZW typu C. 1 osoba zakażona była hospitalizowana.

Wszystkie zachorowania wykazane w 2025 r. i 2024 r. spełniały kryteria określone w definicji przypadku bliżej nieokreślonego wirusowego zapalenia wątroby typu C.

W 2024 roku odnotowano 4 zachorowania na WZW typu C – jedna osoba hospitalizowana.

W 2025 r. współczynnik zapadalności na 10 tys. mieszkańców wyniósł 1,07, natomiast w 2024 r. – 0,69.

• Wirusowe zapalenie wątroby typu A

W 2025 r. i 2024 r. w powiecie hrubieszowskim nie odnotowano zachorowań na WZW typu A.

9. Ogniska zatruc pokarmowych/zakażeń jelitowych

W 2025 r. odnotowano ogółem 4 ogniska zatruc pokarmowych/zakażeń jelitowych.

Wystąpiło 1 ognisko domowe, w którym czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*. Produktem żywnościowym mogącym mieć związek przyczynowy z chorobą były kotlety z piersi kurczaka w panierce z jajka. W ognisku zakażenia stwierdzono zachorowania u dwójga dzieci do 14 lat oraz bezobjawowe zakażenie u jednej osoby dorosłej.

W pozostałych 3 przypadkach czynnikiem etiologicznym było zakażenie *Clostridioides difficile*. Ogniska wystąpiły w placówce leczenia zamkniętego. Wskutek zakażenia w ogniskach zachorowało 12 osób dorosłych.

W 2024 r. nie odnotowano ognisk zatruc pokarmowych/zakażeń jelitowych.

10. Wybrane choroby zakaźne przewodu pokarmowego:

Salmonelozy

W 2025 r. zgłoszono 10 przypadków salmonelozy, gdzie współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności wyniósł 1,79. W 7 przypadkach czynnikiem etiologicznym zachorowań były pałeczki typu *Salmonella*

Enteritidis, w 1 przypadku czynnikiem etiologicznym były pałeczki typu *Salmonella* Derby, w 2 przypadkach *Salmonella* Spp.

Nie odnotowano zakażeń pozajelitowych.

W 2024 r. zgłoszono 9 przypadków salmonelozy, gdzie współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności wyniósł 1,56. Czynnikiem etiologicznym zachorowań były pałeczki typu:

- *Salmonella* Enteritidis – w 8 przypadkach,
 - *Salmonella* Spp. – w 1 przypadku,
- Zarejestrowano 1 przypadek salmonelozy jako zakażenie pozajelitowe.

11. Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe: – wywołane jadem kiełbasianym (**botulizm**)

W 2025 r. i 2024 r. nie odnotowano przypadków zatrucia jadem kiełbasianym.

12. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe:

- zakażenia wywołane przez *Clostridioides difficile*

W 2025 r. zarejestrowano 26 przypadków *Clostridioides difficile*, wszystkie osoby były hospitalizowane. Wszystkie przypadki wykazane jako potwierdzone. Współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności wyniósł 4,65.

W 2024 r. zgłoszono 11 przypadków zakażeń wywołanych przez *Clostridioides difficile*, wszystkie osoby były hospitalizowane. Zgłoszone przypadki wykazane jako potwierdzone. Współczynnik zapadalności na 10 tys. ludności wynosił 1,91.

- zakażenia wywołane przez *Campylobacter*:

W 2025 r. i 2024 r. nie odnotowano przypadków zakażeń jelitowych wywołanych przez *Campylobacter*.

13. Wirusowe zakażenia jelitowe

W 2025 r. odnotowano:

- 19 przypadków zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy, w tym 4 u dzieci do lat 2 (wsp. zapadalności 3,40 na 10 tys. ludności),
- 31 przypadków zakażeń jelitowych wywołanych przez adenowirusy, w tym 9 u dzieci do lat 2 (wsp. zapadalności 5,54 na 10 tys. ludności),
- 41 przypadków zakażenia jelitowego wywołanego przez norowirusy, w tym 10 u dzieci do lat 2 (wsp. zapadalności 7,33 na 10 tys. ludności),
- 4 przypadki zakażenia jelitowe inne określone (astrowirusy), w tym 1 u dzieci do lat 2 (wsp. zapadalności 0,72 na 10 tys. ludności),
- 1 przypadek zakażenia jelitowe nieokreślone u dziecka do lat 2 (wsp. zapadalności 0,18 na 10 tys. ludności).

W 2024 r. odnotowano:

- 36 przypadków zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy, w tym 4 u dzieci do lat 2 (wsp. zapadalności 6,25 na 10 tys. ludności),
- 19 przypadków zakażeń jelitowych wywołanych przez adenowirusy, w tym 9 u dzieci do lat 2 (wsp. zapadalności 3,30 na 10 tys. ludności),
- 50 przypadków zakażeń jelitowych wywołanych przez norowirusy, w tym 13 u dzieci do lat 2

2 (wsp. zapadalności 8,68 na 10 tys. ludności),

- 1 przypadek zakażenia jelitowe nieokreślone (wsp. zapadalności 0,17 na 10 tys. ludności).

14. Gruźlica

W 2025 r. zarejestrowano 14 przypadków zachorowań osób dorosłych na gruźlicę płuc, w tym 5 osób prątkujących i 9 nie prątkujących (wsp. zapadalności 2,50 na 10 tys. ludności).

W 2024 r. zarejestrowano 19 przypadków zachorowań osób dorosłych na gruźlicę płuc, w tym 7 chorych prątkujących i 12 osób nie prątkujących (wsp. zapadalności 3,30 na 10 tys. ludności).

Nie było zachorowań w grupie wiekowej dzieci i młodzieży do 18 roku życia.

W 2025 r. nie występowały zachorowania w ogniskach.

U jednej z osób nastąpił zgon, z powodu gruźlicy.

W 2024 r. wystąpiło 1 ognisko rodzinne, w którym zachorowały dwie osoby. U jednej z osób nastąpił zgon, z powodu innych przyczyn chorobowych.

Ponadto w 2025 r. zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na mikobakteriozy, natomiast w 2024 r. zarejestrowano 2 przypadki zachorowań na mikobakteriozy.

15. Styczeń i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień

W 2025 r. do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 22 osoby.

W 2024 r. do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 31 osób.

W 2025 r. odnotowano 5 przypadków wścieklizny u zwierząt (lis-3, kot-1, kuna-1).

W 2024 r. odnotowano 9 przypadków wścieklizny u zwierząt (lis-6, kot-2, kuna-1).

16. Ostre porażenia wiotkie u dzieci do lat 15-tu

W 2025 r. i 2024 r. nie zarejestrowano zachorowań przebiegających z porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 roku życia. Stale monitorowana jest sytuacja zachorowań przebiegających z ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 roku życia – na bieżąco sporządzane są tygodniowe meldunki o aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

17. Choroby rzadkie (występujące sporadycznie, np. malaria, choroba Creutzfeldta-Jacoba, gorączka denga, inne zarejestrowane w danym powiecie)

W 2025 r. odnotowano choroby rzadkie tj.:

- Toksoplazmoza wrodzona u noworodka – transmisja wertykalna,
- Choroba Creutzfeldta-Jacoba - u kobiety w wieku powyżej 60 lat, przypadek prawdopodobny.
- Choroba Legionistów – u mężczyzny w wieku 70 lat, przypadek prawdopodobny.

W 2024 r. w powiecie hrubieszowskim nie odnotowano chorób rzadkich.

18. Wnioski

- W 2025 r. na terenie powiatu hrubieszowskiego zarejestrowano ogółem 1197 przypadków zachorowań na choroby zakaźne, hospitalizowano 289 osób.
- W analizowanym okresie sprawozdawczym w związku z prowadzonym dochodzeniem epidemiologicznym przeprowadzono 321 wywiadów epidemiologicznych.
- W porównaniu do poprzedniego roku odnotowano wzrost zachorowań na grypę potwierdzoną szybkim testem antygenowym, boreliozę, bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridioides difficile*, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez adenowirusy, WZW typu C.

- W porównaniu do ubiegłego roku odnotowano spadek zachorowań wywołanych wirusem SARS CoV-2, ospę wietrzną, krztusiec, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy i norowirusy, gruźlicę oraz spadek liczby osób szczepionych przeciw wścieklicznie.
- Nie odnotowano zachorowań na neuroboreliozę, kleszczowe zapalenie mózgu (KZM), WZW typu A, zachorowań na AIDS, inwazyjną chorobę meningokokową (ICHM) chorobę wywołaną przez *Haemophilus influenzae*, bakteryjne zatrucia pokarmowe wywołane jadem kiełbasianym, zakażeń jelitowych wywołanych przez *Campylobacter*, różyczkę, świnkę, odrę, ostre porażenia wiotkie u dzieci do lat 14-tu.
- Na podobnym poziomie utrzymywały się zachorowania na płonicę, WZW typu B, salmonelozę, choroby przenoszone drogą płciową.
- W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu hrubieszowskiego prowadzono systematyczny nadzór nad zachorowaniami na choroby zakaźne. We współpracy z pionem Oświaty Zdrowotnej realizowano działania edukacyjne obejmujące zagadnienia związane z krztuścem, gruźlicą, wściekliczą, boreliozą oraz szczepieniami ochronnymi m.in. przeciwko grypie, HPV i COVID-19. Równolegle podejmowano inicjatywy promujące zdrowy styl życia oraz aktywność fizyczną jako istotne elementy profilaktyki prozdrowotnej.

Stan sanitarny podmiotów leczniczych, wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu hrubieszowskiego w 2025 roku.

1. Działalność kontrolna i postępowanie administracyjne

Według ewidencji na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie powiatu hrubieszowskiego, ogółem funkcjonowało **120 podmiotów leczniczych**, w tym:

- **wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne - 4**

- 1 szpital,

- 3 zakłady opiekuńczo-lecznicze,

Na terenie działania PSSE nie ma szpitali jednodniowych i szpitali uzdrowiskowych, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, sanatoriów, hospicjów, zakładów rehabilitacji leczniczej oraz innych stacjonarnych i całodobowych podmiotów leczniczych.

- **wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne - 50**

- 34 przychodni, ośrodków zdrowia, poradni, ambulatoriów z izbą chorych,

- 2 zakłady badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych,

- 2 zakłady rehabilitacji leczniczej,

- 12 innych ambulatoryjnych podmiotów wykonujących świadczenia zdrowotne.

- **praktyki zawodowe indywidualne i grupowe prowadzące działalność leczniczą - 66**

- 5 indywidualnych praktyk lekarskich,

- 19 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów,

- 30 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich,

- 7 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarzy dentystów

- 2 indywidualne praktyki pielęgniarzek,

- 3 inne.

Działalność kontrolna w roku 2025

W 2025 r. w ramach prowadzonego nadzoru wykonano ogółem 173 kontrole sanitarne, w tym: 36 kontroli tematycznych (32 kontrole kart szczepień i 4 kontrole ognisk szpitalnych), 12 kontroli sprawdzających.

Ogółem wydano 22 decyzje administracyjne, w tym 9 decyzji merytorycznych, 10 decyzji płatniczych oraz 3 decyzje zmieniające termin wykonania obowiązków. W 2025 r. nie nałożono mandatów karnych.

2. Sytuacja epidemiologiczna w podmiotach leczniczych funkcjonujących na terenie powiatu hrubieszowskiego

W 2025 r. podmioty lecznicze działające na terenie powiatu hrubieszowskiego zgłosiły do Państwowej Inspekcji Sanitarnej 4 ogniska epidemiczne. Trzy ogniska zostały wygaszone w roku sprawozdawczym. Jedno ognisko w roku 2025 pozostało ze statusem ogniska otwartego.

Ogniska szpitalne zarejestrowane w podmiotach leczniczych udzielających świadczenia zdrowotne, w rozbiu na biologiczny czynnik chorobotwórczy

Czynnik etiologiczny	Liczba ognisk w 2025 r.
Clostridioides difficile	3
Acinetobacter baumannii oporny na karbapenemy i dwie grupy leków	1

W oddziałach szpitalnych, w których wystąpiły ogniska epidemiczne pracownicy Pionu Epidemiologii przeprowadzili 4 kontrole. Wydano 1 decyzję administracyjną dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego oraz zalecenia dotyczące przeszkolenia personelu medycznego z obowiązujących procedur medycznych w tym zasad higieny rąk.

Zalecenia wykonane w roku sprawozdawczym.

Działania podjęte przez Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych w związku z wystąpieniem ogniska epidemicznego:

- Wdrożono procedury przerywania dróg transmisji zakażeń,
- Zastosowano izolację pacjentów,
- Ograniczono odwiedziny pacjentów w oddziale,
- Wzmożono częstotliwość dekontaminacji powierzchni dotykowych, bezdotykowych i wydzielonego sprzętu medycznego,
- Wydzielono personel do opieki nad pacjentami,
- Wprowadzono jednorazową pościel i naczynia,
- Przeprowadzono przypominające szkolenie personelu w zakresie znajomości i stosowania procedur medycznych,

- Wykonywano badania przesiewowe u pacjentów objętych ogniskiem zgodnie z „Procedurą postępowania w przypadku stwierdzenia zakażenia wewnątrzszpitalnego i ogniska epidemicznego”, ponadto pobierano wymazy środowiskowe z aparatury i sprzętów medycznych oraz z rąk personelu i pacjentów.
- Wzmocniono kontrolę przestrzegania procedur sanitarno – higienicznych przez personel medyczny, ze szczególnym uwzględnieniem dekontaminacji powierzchni i sprzętu, postępowania z bielizną szpitalną i odpadami zakaźnymi, stosowania środków ochrony osobistej oraz higienę rąk personelu,
- Przekazywano rodzinie informacje o postępowaniu w domu po wypisie pacjentów.

Zgodnie z „Procedurą postępowania w przypadku identyfikacji szczepów Enterobacteriaceae wytwarzających karbapenemazy”, u pacjentów przyjmowanych do szpitala, którzy w wywiadzie deklarują pobyt w ciągu ostatniego roku w innych placówkach medycznych, ZOL-ach, DPS-ach, zakładach karnych lub hospicjach, a także u osób z aktywnym zakażeniem bądź nosicielstwem NDM/KPC/OXA-48/VIM przed hospitalizacją, wykonywane są badania przesiewowe w kierunku CPE. Ponadto u pacjentów przyjmowanych na Oddział Intensywnej Terapii pobierane są badania przesiewowe w kierunku VRE i MRSA, natomiast w Oddziale Chirurgii i Ortopedii prowadzi się badania przesiewowe w kierunku MRSA.

3. Lecznictwo zamknięte

Rok	Liczba szpitali (stan na koniec roku)	Ogólna liczba skontrolowanych szpitali	Szpitala w złym stanie higieniczno- sanitarnym i technicznym	Szpitala w złym stanie higieniczno- sanitarnym	Szpitala w złym stanie technicznym
2025 r.	1	1	1	0	0

3.1. Stan sanitarno-techniczny szpitali na terenie powiatu hrubieszowskiego w 2025 roku

W 2025 r. w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego skontrolowano 1 szpital oraz 2 Zakłady Opiekuńczo - Lecznicze. Kontrole przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w ramach sprawowanego nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, prowadzenia działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych.

W Szpitalu Powiatowym ogółem przeprowadzono 17 kontroli, w tym 4 kontrole sprawdzające i 4 kontrole tematyczne. W wyniku przeprowadzonych kontroli bieżących w 3 oddziałach stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły złego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i sprzętów (meble, sprzęty, ściany, sufit, podłogi i futryny drzwiowe). Na stwierdzone nieprawidłowości wydano decyzje administracyjne. W 2 oddziałach zalecenia wykonano w roku sprawozdawczym, pozostał 1 oddział, dla którego termin realizacji zaleceń został wyznaczony na rok 2026.

W dalszym ciągu w Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie, 1 oddział jest w trakcie dostosowania do wymagań wyżej wymienionego Rozporządzenia jest to Oddział Leczenia Uzależnień.

Pozostałe oddziały szpitalne, po przeprowadzonej gruntownej modernizacji, zostały dostosowane do wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 402 z późn. zm.).

Wygaszona została działalność Oddziału Wewnętrzny II. Pomieszczenia na pierwszym piętrze zostały włączone do Oddziału Leczenia Uzależnień. Pomieszczenia znajdujące się na parterze budynku do chwili obecnej nie zostały zagospodarowane.

W 2025 roku skontrolowano 2 Zakłady Opiekuńczo – Lecznicze. Ogółem przeprowadzono 6 kontroli, w tym 4 kontrole sprawdzające.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w jednym Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły niewłaściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń sali wzmożonego nadzoru, gabinetu zabiegowego, pomieszczenia porządkowego oraz sprzętów w sali wzmożonego nadzoru i pomieszczeniu porządkowym.

Na stwierdzone nieprawidłowości wydano decyzję administracyjną. Zalecenia wykonano w roku sprawozdawczym.

3.2. Ocena podmiotów leczniczych w zakresie dezynfekcji i sterylizacji

➤ Dezynfekcja

Procesy dezynfekcji prowadzone są prawidłowo, zgodnie z opracowanymi procedurami wewnętrznymi. Dobór preparatów dezynfekcyjnych dostosowany właściwie pod względem przeznaczenia, spektrum i czasu działania.

Narzędzia bezpośrednio po użyciu poddawane są dezynfekcji wstępnej w wydzielonych pojemnikach z pokrywą i sitem opisane nazwą preparatu, stężeniem i datą sporządzania roztworu dezynfekcyjnego, podpisem osoby przygotowującej roztwór. Pojemniki właściwie dobrane do wielkości wsadu, narzędzia w pełnym zanurzeniu.

Roztwory środków dezynfekcyjnych sporządzane zgodnie z zaleceniami producenta. Osoby sporządzające roztwory środków dezynfekcyjnych stosują środki ochrony osobistej: fartuch, okulary, maseczkę i rękawice. Preparaty są przechowywane w oryginalnych opakowaniach w zamkniętych szafkach, zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.

W większości podmiotów leczniczych mycie i dezynfekcja narzędzi wykonywana jest przy użyciu myjek ultradźwiękowych.

W Szpitalu i Przychodni Rejonowej dezynfekcja wstępna sprzętu wielorazowego użycia wykonywana jest w poszczególnych oddziałach i gabinetach zabiegowych. W dalszej kolejności sprzęt jest transportowany w wydzielonych pojemnikach do Centralnej Sterylizatorni, gdzie przed dezynfekcją właściwą w myjni – dezynfektorze narzędzia są przeglądane pod względem jakościowym, oczyszczane pod bieżącą wodą oraz przy użyciu myjni parowej i pistoletu na sprężone powietrze i wodę.

Praktyki zawodowe prowadzące działalność leczniczą, w których używany jest sprzęt wielorazowego użycia mycie i dezynfekcję sprzętu wykonują najczęściej w gabinetach. Wydzielona jest strefa skażona – blat roboczy z wanienką dezynfekcyjną, przy zlewie, w której odbywa się dezynfekcja i mycie sprzętu. Oprócz zlewu w pomieszczeniach znajduje się wydzielone stanowisko do mycia i dezynfekcji rąk wyposażone kompletnie: w umywalkę z bieżącą ciepłą i zimną wodą, dozowniki z preparatem do dezynfekcji rąk i płynnym mydłem, podajnik na ręczniki jednorazowego użycia oraz pojemnik na zużyte ręczniki.

➤ Sterylizacja

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hrubieszowie znajduje się 36 autoklawów. Urządzenia sprawne, dopuszczone do eksploatacji, posiadają aktualne przeglądy

techniczne. Okresowa kontrola sprawności technicznej autoklawów przeprowadzana zgodnie z harmonogramem nie rzadziej niż raz w roku.

Sterylizacja narzędzi medycznych wielokrotnego użytku odbywa się w Centralnej Sterylizatorni w Szpitalu Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie oraz w gabinetach praktyk zawodowych, w których wydzielone są stanowiska sterylizacji gabinetowej. W 5 placówkach wyodrębnione są osobne pomieszczenia na potrzeby przeprowadzania procesów dekontaminacji narzędzi.

Nieprawidłowości w zakresie procesów sterylizacji nie stwierdzono. Zapewniony jest ciąg technologiczny (od strefy skażonej do strefy sterylnej) – strefa ze sprzętem medycznym skażonym, w której odbywa się dezynfekcja i mycie maszynowe lub ręczne, strefa czysta w której dokonuje się przeglądu czystego i wysuszonego sprzętu, kompletuje w zestawy i pakuje w rękawy lub w koperty papierowo-foliowe, strefa sterylna, w której sterylne pakiety wyjmowane są z autoklawu i przekładane do miejsca przechowywania.

Centralna Sterylizatornia spełnia wymogi *Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.03.2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą*.

Centralna Sterylizatornia świadczy usługi na rzecz jednostek organizacyjnych szpitala oraz dla odbiorców zewnętrznych na podstawie zawartych umów.

W nadzorowanych placówkach nie wykonuje się sterylizacji przy użyciu tlenku etylenu.

3.3. Wyposażenie podmiotów leczniczych na terenie powiatu hrubieszowskiego w urządzenia do sterylizacji narzędzi oraz sprzętu medycznego:

Podmioty lecznicze	Liczba autoklawów:	Liczba autoklawów bez drukarek lub systemu rejestracji elektronicznej parametrów sterylizacji	Liczba innych urządzeń do sterylizacji niskotemperaturowej	Autoklaw typu STATIM
Lecznictwo zamknięte	3	0	0	0
Lecznictwo ambulatoryjne, przychodnie, poradnie specjalistyczne	6	0	0	0
Prywatne praktyki: lekarskie, pielęgniarskie, inne	27	0	0	0
ogółem	36	0	0	0

3.4. Wykaz Centralnych Sterylizatori funkcjonujących w podmiotach leczniczych w 2025 r.

Szpital posiadający CS spełniający wymogi rozporządzenia MZ z dn. 26.03. 2019 r. (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 402 z późn. zm.)	Szpital posiadający CS nie spełniający wymogów rozporządzenia MZ z dn. 26.03. 2019 r. (t.j. Dz.U. z 2022 poz. 402 z późn. zm.)	Szpital, które zawarły umowy na sterylizację narzędzi medycznych
1	0	0

4. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Na terenie powiatu hrubieszowskiego pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku sprawozdawczym znajdowało się ogółem 50 podmiotów leczniczych (w tym 3 przybyte placówki), w których udzielane były ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice, zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne, zakłady rehabilitacji leczniczej oraz inne ambulatoria wykonujące świadczenia zdrowotne).

Placówki lecznictwa otwartego funkcjonujące na nadzorowanym terenie w większości spełniają wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W 2025 r. skontrolowano 44 obiekty lecznictwa otwartego w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w ramach sprawowanego nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, prowadzenia działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych.

Wydano 3 decyzje administracyjne. Nieprawidłowości dotyczyły złego stanu higieniczno-sanitarnego ścian, podłóg i wyposażenia pomieszczeń.

W przypadku 2 decyzji, zalecenia zostały wykonane w roku sprawozdawczym. W przypadku 1 placówki termin wykonania obowiązków został ustalony na I kwartał 2026 r.

➤ Kontrole w punktach szczepień

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hrubieszowie jest 19 punktów szczepień, w tym 16 punktów szczepień realizujących PSO do 19 r.ż.

W 2025 roku przeprowadzono łącznie 67 kontroli w punktach szczepień, w tym 35 kontroli bieżących w punktach szczepień ochronnych oraz 32 kontrole dotyczące weryfikacji kart uodpornienia. Kontrole przeprowadzono w zakresie organizacji i wykonawstwa szczepień ochronnych w trakcie których sprawdzano m.in.:

- wyposażenie gabinetu zabiegowego i lekarskiego, stan techniczny pomieszczeń i sprzętu, aktualność procedur i instrukcji dotyczących szczepień ochronnych.
- gospodarkę preparatami szczepionkowymi, m.in.: sposób przechowywania preparatów szczepionkowych, prowadzenie ewidencji przychodu i rozchodu preparatów szczepionkowych, wydzielenie chłodziarza przeznaczonej wyłącznie do przechowywania preparatów szczepionkowych, stan techniczny chłodziarek oraz zabezpieczenie przed dostępem osób nieuprawnionych.

- Monitorowanie warunków przechowywania szczepionek: prawidłowość monitorowania temperatury wewnątrz chłodziarki, sprawność sprzętu służącego do pomiaru temperatury, prowadzenie i kompletność rejestru temperatur w urządzeniu chłodniczym,
- dokumentację szczepień: karty uodpornienia dzieci i młodzieży do 19 roku życia, rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych, rejestr dzieci wypisanych z podmiotu kontrolowanego oraz rejestr dzieci nowo przyjętych, rejestr osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono braki w realizacji obowiązku szczepień ochronnych, wynikające m.in. z przeciwwskazań medycznych oraz uchylania się rodziców od wykonania obowiązkowych szczepień u dzieci. Zwrócono uwagę na konieczność dalszego wzmacniania działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących szczepień ochronnych dzieci i młodzieży, a także na potrzebę zintensyfikowania nadzoru nad osobami niezaszczepionymi. Wskazano również, że w przypadku stwierdzenia uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych podmioty lecznicze powinny niezwłocznie zgłaszać ten fakt do PSSE, celem podjęcia odpowiednich działań zgodnych z obowiązującymi przepisami.

Na koniec 2025 roku podmioty lecznicze zgłosiły do Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Hrubieszowie:

- 171 dzieci niezaszczepionych,
- 234 rodziców nierealizujących obowiązku szczepień ochronnych.

W związku z powyższym podejmowano działania edukacyjne promujące szczepienia ochronne oraz inne działania mające na celu wyegzekwowanie wykonania obowiązku szczepień przez osoby nierealizujące obowiązku szczepień.

Działania podjęte przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie w 2025 r.:

- wysłano 187 pism informacyjnych o dobrodziejstwie szczepień ochronnych do opiekunów prawnych,
- udzielono pisemnych odpowiedzi na 15 zapytań rodziców dotyczących szczepień,
- wystosowano 56 upomnień do rodziców dzieci niezaszczepionych, zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień pod rygorem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej,
- wystawiono 21 tytułów wykonawczych wraz z wnioskami o wszczęcie egzekucji administracyjnej do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W wyniku podjętych działań rozpoczęto szczepienia u 42 dzieci, których rodzice uprzednio nie realizowali obowiązku szczepień ochronnych.

Zgłoszono 1 łagodny niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka do 19 roku życia z pełnym powrotem do zdrowia.

5. Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe

W 2025 r. roku na terenie powiatu hrubieszowskiego funkcjonowało 40 praktyk zawodowych indywidualnych i grupowych prowadzących działalność leczniczą (oprócz praktyki stomatologicznej). W roku sprawozdawczym przybyły 2 gabinety prowadzące działalność leczniczą ramach praktyki zawodowej, jeden gabinet wygasił działalność.

Skontrolowano 16 obiektów, w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w ramach sprawowanego nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, prowadzenia działalności przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych. Skontrolowane obiekty w dobrym stanie higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Nieprawidłowości nie stwierdzono, decyzji administracyjnych nie wydano.

5.1. Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę stomatologiczną

Na terenie powiatu hrubieszowskiego w roku sprawozdawczym funkcjonowało 26 gabinetów stomatologicznych. Skontrolowano 22 gabinety. Podczas kontroli sprawdzano stan sanitarno - techniczny pomieszczeń, urządzeń, aparatury i sprzętu będącego na wyposażeniu, czystość bieżącą, procesy dekontaminacji, postępowanie z odpadami medycznymi oraz w zakresie opracowania i stosowania procedur medycznych w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

W bieżącym roku podczas czynności kontrolnych w 1 gabinecie stomatologicznym stwierdzono nieprawidłowości dotyczące niewłaściwego stanu sanitarno – higienicznego sprzętu będącego na wyposażeniu gabinetu. Wydano decyzję administracyjną. Zalecenia zostały wykonane w roku sprawozdawczym.

We wszystkich skontrolowanych placówkach medycznych opracowane są i wdrożone procedury postępowania w zakresie mycia, dezynfekcji i sterylizacji sprzętu medycznego wielokrotnego użycia w oparciu o „Ogólne Wytyczne dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia” z 2017 r.

Najczęściej do sterylizacji stosowany jest program do narzędzi opakowanych w temperaturze 134°C, ciśnienie 2,1 atm., czas całego cyklu ok. 40 minut.

Autoklawy, będące na wyposażeniu gabinetów posiadają system rejestracji elektronicznej parametrów krytycznych procesu sterylizacji (czas, temperatura, ciśnienie).

Sprzęt systematycznie, zgodnie z harmonogramem poddawany jest przeglądowi technicznemu przez profesjonalne firmy.

Do kontroli procesów sterylizacji w większości używane są pakiety reprezentatywne, w niektórych gabinetach urządzenia PCD.

Procesy sterylizacji kontrolowane są wskaźnikami fizycznymi w postaci wydruków lub zapisu elektronicznego, testami chemicznymi klasy V lub VI oraz ampułkowymi testami biologicznymi. Inkubacja wskaźników biologicznych we własnym zakresie.

W celu sprawdzenia prawidłowego usuwania powietrza i penetracji pary wodnej przed rozpoczęciem pracy autoklawu w danym dniu zakładany jest test sprawności technicznej urządzenia – test Bowie-Dicka.

Prowadzone są zapisy z procesu sterylizacji – raporty, które uwzględniają: datę sterylizacji, nazwę i liczbę wyrobów lub zestawów poddanych sterylizacji, kod cyklu, parametry fizyczne, chemiczne i biologiczne.

Sterylny pakiety z narzędziami przechowywane prawidłowo w szczelnie zamykanych szufladach i szafkach, najczęściej w gabinecie lekarskim. Pakiety dobierane właściwie do wielkości sprzętu, wypełniane nie więcej niż do ¾ objętości. Przed każdym użyciem sprawdzana jest szczelność pakietów.

Częstotliwość prowadzenia kontroli wewnętrznych jest zgodna z obowiązującymi przepisami potwierdzona stosowną dokumentacją. Kontrole wewnętrzne najczęściej przeprowadzane w zakresie stosowania procedur zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, przestrzegania procedur dekontaminacji sprzętu, higieny rąk, stosowania środków ochrony indywidualnej, postępowania z odpadami medycznymi oraz sprzątanía pomieszczeń.

6. Podsumowanie / wniosek

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych placówek medycznych w roku sprawozdawczym został oceniony jako dobry.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w zakresie nadzoru epidemiologicznego nieprawidłowości stwierdzono w 5 obiektach na 120 będących pod nadzorem, co stanowi 4,2% skontrolowanych placówek medycznych.

Placówki na bieżąco są doposażane w nowoczesny sprzęt i urządzenia, co wpływa na poprawę funkcjonalności i poziom udzielanych świadczeń.

Kierujący obiektami świadczą usługi medyczne z zachowaniem standardów higienicznych.

Prowadzony jest nadzór nad ogniskami zakażeń szpitalnych. W przypadku podejrzenia wystąpienia ogniska epidemicznego Zespół ds. Zakażeń Szpitalnych niezwłocznie podejmuje działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażenia. Podejmowane czynności ukierunkowane są na zapobieganie zakażeniom zarówno wśród pacjentów, jak i personelu medycznego. Pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwpidemicznego przeprowadzają kontrolę działalności zapobiegawczej i przeciwpidemicznej, obejmującą ocenę stosowanych procedur, analizę przestrzegania obowiązujących standardów sanitarno-higienicznych oraz weryfikację działań podejmowanych w celu ograniczania ryzyka szerzenia się zakażeń.

W związku z rosnącą liczbą osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych pracownicy Sekcji Nadzoru Przeciwpidemicznego ds. szczepień prowadzą działania mające na celu zachęcenie rodziców do zaszczepienia swoich dzieci. Wysyłano pisma informacyjne dotyczące znaczenia i korzyści wynikających ze szczepień, wystawiano upomnienia zawierające wezwanie do realizacji obowiązku szczepień, a także przekazywano tytuły wykonawcze wraz z wnioskami o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie. Ponadto prowadzono współpracę ze świadczeniodawcami realizującymi Program Szczepień Ochronnych w zakresie nadzoru nad wykonawstwem obowiązku szczepień oraz działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących szczepień ochronnych dzieci i młodzieży.

ODDZIAŁ LABORATORYJNY

Laboratorium PSSE w Hrubieszowie (Nr certyfikatu AB 1148) współuczestniczy w zabezpieczaniu stanu sanitarno-epidemiologicznego powiatu hrubieszowskiego wykonując badania diagnostyczne chorobotwórczych i zakaźnych patogenów.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Hrubieszowie wykonuje badania mikrobiologiczne w ramach działalności statutowej i usługowej w zakresie:

- diagnostyki zakażeń jelitowych:
- pałeczkami rodzaju *Salmonella*,
- pałeczkami rodzaju *Shigella*,
- pałeczkami enteropatogennymi *Escherichia coli*,
- rotawirusami i adenowirusami,

biologicznej oceny skuteczności procesu sterylizacji:

- wykrywanie drobnoustrojów *Geobacillus stearothermophilus* w biologicznym wskaźniku kontroli skuteczności procesu sterylizacji parą wodną w nadciśnieniu,
- wykrywanie drobnoustrojów *Bacillus subtilis* w biologicznym wskaźniku kontroli skuteczności procesu sterylizacji suchym gorącym powietrzem.

Laboratorium PSSE w Hrubieszowie wykonuje badania sanitarno-epidemiologiczne dla branżowców w szczególności dla sektora żywnościowego, Jednostki Wojskowej, Komendy Policji, Zakładu Karnego w Hrubieszowie oraz badania diagnostyczne zakażeń jelitowych dla podmiotów leczniczych (Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie, Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, prywatnych gabinetów lekarskich).

Laboratorium PSSE w Hrubieszowie funkcjonuje w Zintegrowanym Systemie Badań Laboratoryjnych Inspekcji Sanitarnej w województwie lubelskim i wykonuje badania diagnostyczne dla powiatu hrubieszowskiego i tomaszowskiego. Laboratorium PSSE w Hrubieszowie zostało wykazane w:

- Zarządzeniu Nr 1 Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 8 stycznia 2026 r. w sprawie realizacji badań laboratoryjnych w Zintegrowanym Systemie Badań Laboratoryjnych na terenie województwa lubelskiego,
- Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 23 października 2025 r. w sprawie wykazu stacji sanitarno-

epidemiologicznych wykonujących badania laboratoryjne i pomiary (Dz. U. z 2025 Nr 1491).
Oddział Laboratoryjny PSSE w Hrubieszowie w ramach działalności statutowej i usługowej w 2025 r. dla powiatu hrubieszowskiego i tomaszowskiego wykonał:

- 2 633 badań epidemiologicznych,
- przebadał 3 806 próbek,
- wykonał 8 004 oznaczenia,

w tym dla powiatu hrubieszowskiego:

- 1 438 badań epidemiologicznych,
- przebadał 2 021 próbek,
- wykonał 4 284 oznaczeń,

w ramach działalności usługowej:

- 1 178 badań,
- przebadał 1 631 próbek,
- wykonał 3 360 oznaczeń,

w ramach działalności statutowej:

- 260 badań,
- przebadał 390 próbek,
- wykonał 924 oznaczenia.

W 2025 r. Laboratorium wydało ogółem 60 wyników (+), w tym dla powiatu hrubieszowskiego wydano 36 wyników (+) stwierdzających wykrycie pałeczek jelitowych *Salmonella*. Salmonellozy zostały wywołane przez szczepy: *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Infantis*, *Salmonella Derby*, *Salmonella Virchow*, *Salmonella Concord*.

Wyżej wymienione patogeny zdiagnozowano u osób chorych oraz wykonujących badania sanitarno - epidemiologiczne tzw. branżowców, którzy zostali skierowani przez lekarzy medycyny pracy celem pozyskania orzeczenia stwierdzającego brak przeciwwskazań do podjęcia pracy.

Wykryte w laboratorium zakaźne czynniki chorobotwórcze zostały zgłoszone do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, co umożliwiło prowadzenie właściwego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego nad potencjalnym źródłem zakażenia ludności w powiecie hrubieszowskim oraz tomaszowskim i przyczyniło się do minimalizacji ryzyka wynikającego z obecności tychże patogenów.

Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hrubieszowie posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji. Jako jedyne rodzime laboratorium w powiecie hrubieszowskim uzyskało 5 lutego 2010 r. Certyfikat Akredytacji Nr AB 1148, który potwierdza kompetencje do wykonywania badań określonych w zakresie akredytacji oraz spełnienie standardów europejskich wynikających z wymogów normy PN-EN ISO/IEC 17025 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Laboratorium uczestniczy w krajowym systemie akredytacji i jest pod stałym nadzorem Polskiego Centrum Akredytacji, corocznie odbywają się audyty prowadzone przez specjalistów z całej Polski z dziedziny mikrobiologii i systemu zarządzania, celem monitorowania kompetencji laboratorium i spełnienia wymagań w/w normy. Do chwili obecnej auditorzy nie stwierdzili w Laboratorium żadnych niezgodności. W październiku 2025 r. miała miejsce coroczna ocena Polskiego Centrum Akredytacji. Przeprowadzona kontrola potwierdziła wysokie kompetencje Laboratorium i akredytacja Nr AB 1148 została utrzymana na kolejny już 5 cykl akredytacji czyli na lata 2026- 2030.

W 2025 r. wzorem lat ubiegłych Laboratorium kontrolowało ważność wyników badań i uczestniczyło w tzw. badaniach biegłości w renomowanych jednostkach krajowych i międzynarodowych tj. w Centralnym Ośrodku Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej w Warszawie oraz w Labquality w Helsinkach. Otrzymane z Warszawy i Helsinek próbki zostały zbadane w Laboratorium PSSE w Hrubieszowie, a otrzymane wyniki zgłoszono do organizatorów sprawdzianów celem ich weryfikacji i oceny. Laboratorium poprawnie zdiagnozowało wszystkie przesłane próbki i

uzyskało pozytywne oceny potwierdzające jego kompetencje.

Z uwagi na uzyskaną akredytację wyniki powiatowego, hrubieszowskiego Laboratorium są honorowane w całej Unii Europejskiej oraz w krajach będących sygnatariuszami wielostronnych porozumień EA MLA oraz ILAC MRA czyli w ponad 100 krajach całego świata.

Potwierdzone kompetencje Oddziału Laboratoryjnego w tym jego profesjonalizm, biegłość oraz spełnienie wymagań międzynarodowej normy, stanowią gwarancję jakości wykonywanych badań w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hrubieszowie i umożliwiają podjęcie właściwych działań zapobiegawczych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w powiecie hrubieszowskim.

HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Głównym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz nad materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu.

Zadanie to realizowano poprzez prowadzenie urzędowych kontroli w zakresie spełnienia wymagań sanitarnych i zdrowotnych określonych w przepisach prawa żywnościowego.

Wykonując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Hrubieszowie w roku 2025 zewidencjonował w rejestrze **4996** obiektów żywnościowo-żywnościowych, w tym:

- **4497 obiektów produkcji żywności** - wytwórnie lodów i automaty, piekarnie i ciastkarnia, przetwórnictwo owocowo-warzywne, młyny, cukrownie, zakład garmażeryjny, zakład produkcji suplementów diety i inne wytwórnie żywności, w tym podmioty produkcji pierwotnej w liczbie 4473
- **385 obiekty obrotu żywnością** - hurtownie, sklepy, kioski, środki transportu żywności i inne obiekty obrotu, w tym punkty sprzedaży środków spożywczych na stacjach CPN, apteki, sklepy zielarskie, sportowe, punkty skupu zbóż, owoców itp.
- **109 obiektów żywienia zbiorowego** - bary, restauracje, domy weselne, punkty małej gastronomii, stołówki (szkolne, przedszkolne, w żłobkach) i inne zakłady żywienia
- **5 obiektów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.**

Ogółem w roku 2025 zaplanowano do kontroli **244** obiektów, skontrolowano **214** z zaplanowanych do kontroli, **30** nieskontrolowanych ze względu na czasowe zawieszenie działalności 18 obiektów i likwidację 12 obiektów. Prowadzono na bieżąco rejestrację napływu wniosków producentów produkcji pierwotnej o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli PIS (wydano **207** zaświadczeń dla producentów produkcji pierwotnej).

W 2025 r. w obiektach żywnościowo-żywnościowych przeprowadzono **356** kontroli, w tym kontrole kompleksowe w oparciu o arkusze oceny stanu sanitarnego, tematyczne, interwencyjne, sprawdzające, **142** z nich to kontrole przeprowadzone pozaplanowo.

Są to:

- **13 tematyczne** dot. oceny bieżącego stanu sanitarnego w okresie wakacyjnym, związane z poborem próbek do badań laboratoryjnych
- **53 rekontrole**, których celem było sprawdzenie skuteczności nałożonych sankcji karnych w tym: wykonania obowiązków ujętych w wydanych decyzjach nakazowych lub usunięcia uchybień zawartych w protokołach kontroli
- **34 kontrole interwencyjne** podejmowanych w wyniku:
 - powiadomień otrzymywanych w ramach funkcjonowania systemu RASFF o niebezpiecznej żywności mogącej znajdować się w obrocie
 - doniesień zgłaszanych przez konsumentów. Sprawy zgłaszane dotyczyły głównie:

- wykorzystywania niewłaściwej jakości produktów żywnościowych do produkcji posiłków,
- wprowadzania do sprzedaży środków spożywczych o niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- braku warunków do utrzymania higieny osobistej oraz niezachowania higieny przy produkcji żywności,
- braku aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,
- złego stanu sanitarno- porządkowego w zakładach żywienia zbiorowego.

Część interwencji wg stanu z dnia kontroli uznano za zasadne 4, niezasadne w całości lub części 6, w toku rozpatrzenia 1;

pozostałe 42 kontrole związane były z wnioskami przedsiębiorców o zatwierdzenie zakładu, rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności.

W **89** zakładach stwierdzono niezgodności z wymaganiami prawa.

Najczęściej stwierdzane niezgodności dotyczyły:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i powierzchni stykających się z żywnością (*np. ściany, sufit, podłogi, drzwi, meble kuchenne, urządzenia chłodnicze*)
- nieprzestrzeganie higieny produkcji i sprzedaży (*brak bieżącej czystości i porządku, brak lub nieprawidłowa odzież ochronna, brak dokumentacji o stanie zdrowia, brak segregacji w przechowywaniu i odważaniu żywności*)
- brak segregacji w przechowywaniu i rozważaniu żywności gotowej do spożycia i surowej
- w obrocie żywność przeterminowana
- zasady systemu HACCP niewdrożone - brak zapisów w rejestrach z wykonywanych czynności, procedury niedostosowane do zakresu prowadzonej działalności, część dokumentów niedopracowana
- brak aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu zakładów.

Za usterki w bieżącym stanie sanitarno-porządkowym nałożono **46** mandatów karnych na kwotę **13 000,00 zł**.

Wobec nieprawidłowości i usterek stwierdzanych podczas kontroli, w celu poprawy stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów podejmowano działania decyzyjne.

Ogółem wydano **250** decyzji administracyjnych w tym: **44** decyzje nakazowe, wystawione w związku z naruszeniem stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, urządzeń i sprzętu, **123** decyzji opłatowych i **83** innych.

Nie kierowano wniosków o ukaranie do Sądu.

Skierowano **1** wniosek o ukaranie do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z art. 103 Ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

W ramach wykonywania obowiązków ustawowych wystawiono **30** decyzji zatwierdzających zakłady, **9** decyzji rozszerzających działalność, wydano **207** zaświadczeń wpisu do rejestru PIS producentów produkcji pierwotnej.

W ramach realizacji planu poboru próbek pobrano do badań laboratoryjnych **140 próbek żywności w roku 2025** oraz **4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością**.

Lp.	Rodzaj pobranych próbek	Ilość pobranych	Ilość zdyskwalifikowanych
1.	Środki spożywcze	140	-
2.	Substancje dodatkowe	-	-
3.	Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością	4	-
4.	Próby sanitarne	-	-
Ogółem		144	-

W kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych oceniono 73 próbki. Nie zakwestionowano żadnej z nich.

W zakresie parametrów chemicznych oceniono: metale szkodliwe dla zdrowia (14 próbek, w tym 2 próbki metale szkodliwe dla zdrowia + znakowanie w PSSE Hrubieszów), pozostałości pestycydów (8 próbek), substancje dodatkowe + znakowanie w PSSE Hrubieszów (8 próbek), mikotoksyny (6 próbek, w tym 1 mikotoksyny + znakowanie w PSSE Hrubieszów), azotany + znakowanie w PSSE Hrubieszów (2 próbki). Zbadano również próbki pod kątem: skażenia promieniotwórczego (1 próbka), witamin i innych żywieniowych + znakowanie w PSSE Hrubieszów (2 próbki), obecności glutenu

+ znakowanie w PSSE Hrubieszów (1 próbka), histaminy (2 próbki), GMO + znakowanie w PSSE Hrubieszów (1 próbka), akryloamidu (4 próbki), alergenów + znakowanie

(2 próbki), antybiotykooporności (1 próbka), furanu (2 próbki), jodu (1 próbka), WWA

(2 próbki), parametrów jełczenia + znakowanie PSSE Hrubieszów (2 próbki), kwasów tłuszczowych omega 3-6-9 + znakowanie PSSE Hrubieszów (2 próbki), badania sensorycznego - cech organoleptycznych (5 próbek), oceny znakowania PSSE Hrubieszów (1 próbka).

Z grupy materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oceniono w zakresie migracji specyficznej ołowiu i kadmu (1 próbki), migracji specyficznej PAAs (1 próbka), migracji globalnej (1 próbka), migracji specyficznej formaldehydu (1 próbka) - nieprawidłowości nie stwierdzono.

Do oceny znakowania pobrano 1 próbkę środka spożywczego – preparat do dalszego żywienia niemowląt (z grupy 2401) – próbkę nie kwestionowano.

Próbki do badań pobierano z zakładów produkcyjnych, podmiotów produkcji pierwotnej oraz z miejsc obrotu - dane zbiorcze dotyczące miejsca poboru próbek przedstawia tabela:

Lp.	Miejsce pobrania prób	Ilość pobranych prób	Ilość zdyskwalifikowanych prób
1.	Wytwórnie lodów	5	0
2.	Piekarnie	1	0
3.	Inne wytwórnie żywności (<i>podmioty produkcji pierwotnej</i>)	3	0
4.	Sklepy ogółem	128	0
	<i>w tym supermarkety</i>	120	0
5.	Inne obiekty obrotu żywnością	6	0
6.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	1	0
	<i>w tym sklepy</i>	1	0
Ogółem		144	0

Główne przyczyny wycofywania żywności z obrotu to:

- artykuły spożywcze przeterminowane
- artykuły wycofywane w ramach powiadomień RASFF.

Wycofaniu podlegały artykuły przeterminowane w opakowaniach jednostkowych zarówno trwałe jak i nietrwałe mikrobiologicznie oraz artykuły ujęte w powiadomieniach RASFF.

Z uwagi na niewielkie partie do wycofania, decyzji nakazowych nie wydawano, w każdym przypadku winnych karano grzywną w drodze mandatu karnego i wydawano polecenie natychmiastowego wycofania z obrotu i przekazania dokumentu dalszego postępowania z kwestionowaną żywnością. W wielu przypadkach kwestionowana żywność niszczone była podczas kontroli.

Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością wycofywano w ramach działania systemu RASFF.

W okresie sprawozdawczym w ramach postępowania w systemie RASFF brano udział w 22 przypadkach. Odnosiły się one do żywności, w tym suplementów diety oraz do materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Obecność w obrocie produktów niebezpiecznych odnotowano w przypadku 5 zgłoszeń, proces wycofywania ich przez podmioty monitorowano, żądając dokumentów potwierdzających zwrot, bądź utylizację, były to:

- „A'DADO RODZYNKI SUŁTAŃSKIE 500 g” z uwagi na zanieczyszczenie *Salmonellą* spp. – 3 szt.

- „KRESTO sezam” z uwagi na zanieczyszczenie Salmonellą spp. – 3 szt.
- „Czajnik ze stali szlachetnej”, w którym stwierdzono znaczącą zmianę zapachu oraz silną zmianę smaku – 33 szt.
- „Ziele angielskie ziarno” – z uwagi na wykrycie pałeczek Salmonella – 4 szt.
- „Szkłanki ze wzorem kwiatowym” z uwagi na migrację ołowiu i kadmu z obszaru obrzeża szklanki - 7 szt.
- „Łopatka do patelni” dotyczącą wykrycia pierwszorzędowych amin aromatycznych – 20 szt.
- „Łyżka cedzakowa” dotyczącą migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych” – 20 szt.
- „Black Leaf Tea” w sprawie przekroczenia NDP pestycydu antrachinonu – 15 szt.

Nie odnotowano zgłoszeń do systemu RASFF, produktów żywnościowych pochodzących od producentów, zlokalizowanych na terenie nadzorowanego powiatu.

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie w roku 2025 pod nadzorem znajdowało się 50 stołówek, w tym:

- stołówki szkolne: 29 (w tym 13 prowadzące żywienie w formie cateringowej)
- stołówki przedszkolne: 13 (w tym 5 prowadzące żywienie w formie cateringowej)
- stołówki w żłobkach: 1 - prowadząca żywienie w formie cateringowej
- stołówka w Bursie: 1
- blok żywieniowy SP ZOZ: 1
- inne zakłady żywienia 5 (stołówka Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego „Droga Życia” w Smoligowie, stołówka Centrum Integracji Społecznej w Mienianach, Kuchnia dla osadzonych w Zakładzie Karnym w Hrubieszowie, w tym 2 w systemie cateringowym: stołówka Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego „Droga Życia w Turkowicach, punkt żywieniowy Dziennego Domu Pobytu dla Seniorów w Hrubieszowie).

Skontrolowano 24 zakłady, wszystkie uzyskały ocenę pozytywną.

Ogółem przeprowadzono 35 kontroli (w tym 22 wynikających z kontroli zaplanowanych, 7 sprawdzających, 2 w związku z zatwierdzeniem zakładu, 1 rozszerzającą działalność w związku z wprowadzeniem naczyń wielokrotnego użytku oraz 3 kontrole tematyczne, w tym 2 w związku z zorganizowanym wypoczynkiem letnim oraz 1 w związku z poborem dekady w celu oceny żywienia w placówkach oświatowych.

W 5 zakładach stwierdzono niezgodności z wymaganiami prawa żywnościowego.

Najczęściej notowano następujące usterki:

- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu.

Ogółem wystawiono 22 decyzje w tym: 5 na poprawę stanu sanitarno-technicznego, 12 decyzji płatniczych, 2 zmieniające termin wykonania obowiązków, 2 zatwierdzające oraz 1 rozszerzająca zakres działalności.

Postępowania mandatowego nie stosowano.

Do oceny sposobu żywienia dzieci i młodzieży pobrano ogółem 5 dekad: 4 w stołówkach szkolnych, 1 w przedszkolu. Negatywnie oceniono żywienie we wszystkich stołówkach. W 5 przypadkach za nieprawidłowe zestawienia dekadowe, w tym w 4 za niepoprawne układanie jadłospisów. Stwierdzono zaniżoną wartość energetyczną posiłków (1) oraz niedobory w spożyciu wapnia (5), żelaza (5) i Wit. C(2).

Ocenę sposobu żywienia przeprowadzono z wykorzystaniem programu komputerowego Wikt Pro 4.0 oraz w oparciu o zalecenia Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie zawarte w publikacjach.

O stwierdzonych nieprawidłowościach informowano dyrektorów szkół, przedszkola oraz organy nadrzędne (Burmistrz Miasta, Wójtowie Gmin) z poleceniem podjęcia działań na rzecz poprawy żywienia dzieci i młodzieży. Nie kierowano wniosków o ukaranie do LPWIS.

W roku 2025 nadzór sanitarny pełniony jest nad blokiem żywieniowym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie, ul. Piłsudskiego 11, 22-500 Hrubieszów.

W obiekcie prowadzone jest żywienie całodienne, którego proces kulinarny przebiega od surowca do gotowej potrawy.

Obiekt skontrolowano i oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu jako *zgodny*. Ogółem przeprowadzono 3 kontrole, w tym 1 kompleksową wynikającą z planu kontroli, 2 sprawdzające wykonanie obowiązków ujętych w wydanych decyzjach nakazowych.

Wydano 4 decyzje, w tym 1 dotyczącą poprawy stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, urządzeń i sprzętu oraz 3 płatnicze. Postępowanie administracyjne w sprawie wyegzekwowania nałożonych obowiązków natury sanitarno-technicznej w toku.

W związku z kontrolą usterkową wystawiono 3 decyzje opłatowe. Postępowania mandatowego nie stosowano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do LPWIS. Pobrano do analizy dekadę do oceny żywienia pacjentów – nieprawidłowości w zakresie żywienia nie stwierdzono.

Na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hrubieszowie funkcjonują 2 stołówki podmiotów leczniczych jakim jest Zakład Opiekuńczo-Leczniczy „Droga Życia” w Smoligowie 71, 22-530 Mircze oraz Zakład Opiekuńczo Leczniczy „Droga Życia w Turkowicach 131, 22-546 Turkowice (żywienie w systemie cateringowym).

Stołówki prowadzą całodienne wyżywienie. Zakłady nie zostały ujęte w rocznym planie kontroli.

Nie wydano decyzji administracyjnych. Nie pobierano do analizy dekad w zakresie żywienia pensjonariuszy. Postępowania mandatowego nie stosowano. Nie kierowano wniosków o ukaranie do LPWIS.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych dokonywano oceny poprawności opracowania i skuteczności wdrożonych systemów kontroli wewnętrznej.

System HACCP uznano za wdrożony w 245 zakładach oraz zasady GHP/GMP w 484 obiektach. W części zakładów z uwagi na ograniczoną działalność obiektów stosowano elastyczne podejście do systemu bezpieczeństwa żywności. W części zakładów nie uznano systemu HACCP za wdrożony z uwagi na nieprzestrzeganie zasad dobrych praktyk, które są warunkiem wstępnym do jego wdrożenia, w części za brak zapisów.

Problemy wynikające z wdrożeniem GHP/GMP i systemu HACCP w nadzorowanych obiektach wynikają z braku wiedzy merytorycznej - niskie kwalifikacje pracowników, niewystarczające zasoby ludzkie (*większość podmiotów to mikroprzedsiębiorstwa*), ciągła rotacja pracowników i niekiedy niska świadomość w zakresie podnoszenia odpowiedzialności za bezpieczeństwo zdrowotne żywności.

W ramach kontroli wewnętrznej, badania surowców/produktów końcowych prowadzą takie zakłady jak: cukrownia, młyn, ciastkarnia, zakład produkcji wyrobów garmażeryjnych, wytwórnie lodów, piekarnie, przetwórnia owocowo-warzywna.

Wszystkie wymienione zakłady wykonują badania wyrobów gotowych, ponadto młyn, cukrownia i przetwórnia owoców wykonują w laboratoriach zakładowych badania surowców i/lub półproduktu w trakcie procesu technologicznego.

Wszystkie wymienione zakłady badają wyrób gotowy w kierunku parametrów mikrobiologicznych ponadto cukrownia przeprowadza badania w zakresie metali ciężkich, pestycydów, zanieczyszczenia ferromagnetyczne oraz oceny organoleptycznej, młyn – zanieczyszczenia i aflatoksyny, przetwórnia owocowo-warzywna – parametry fizykochemiczne i promieniotwórczość. Część badanych parametrów wynika z wymagań odbiorcy, część wykonywana jest w ramach weryfikacji systemu HACCP.

W 2025 roku nie rejestrowano zbiorowych zatruc pokarmowych i nie notowano zatruc grzybami. W ramach poradnictwa w zakresie określenia przynależności gatunkowej grzybów w stacji sanitarno-epidemiologicznej zorganizowano codzienne porady w godzinach od 7.30 do 15.05. Przekazano informację w celu wyemitowania do Hrubieszowskiej Telewizji Kablowej oraz umieszczono informację na stronie Facebook PSSE Hrubieszów dotyczącą:

- możliwości poradnictwa przez klasyfikatora grzybów w siedzibie stacji
- o zasadach bezpiecznego grzybobrania
- jak przygotować się do grzybobrania
- w siedzibie PSSE zorganizowano ekspozycję wizualną dotyczącą grzybów oraz zasad ich zbierania, ogółem uczestniczyło w wystawie ok. 190 osób.

Uprawnienia klasyfikatora grzybów świeżych, którzy udzielają konsumentom porad w zakresie określania przynależności gatunkowej grzybów posiada dwóch pracowników stacji. Zbieraczom grzybów udzielono 4 porad.

W roku 2025 współpracowano z takimi inspekcjami jak Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcja Weterynaryjna.

Kontrole obiektów wspólnie nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa obejmowały obszary będące w kompetencji poszczególnych inspekcji dokonywane były w ramach Planu Działania na 2025 r. realizowanego w oparciu o *Porozumienie z dnia 22 grudnia 2020 roku w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.*

Na rok 2025 zaplanowano i wykonano 5 kontroli, które dotyczyły plantacji: papryki - 2 kontrole, owsa - 1 kontrola, borówki - 1 kontrola, porzeczki czarnej i czerwonej - 1 kontrola.

Współpracowano z Inspekcją Weterynaryjną, w ramach podpisanego porozumienia opartego o Porozumienie ramowe z dnia 16.10.2018 r. zawartego pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym i Głównym Lekarzem Weterynarii o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej. Wspólnie przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną nadzorowanego zakładu żywienia zbiorowego otwartego produkującego m.in. wyroby garmażeryjne.

Podsumowując stwierdzamy, że stan techniczny oraz sanitarny obiektów będących pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej ulega poprawie. Nadal dużym problemem jest nieodpowiedzialny stosunek właścicieli i zatrudnionego personelu do zasad higieny, które winny być przestrzegane podczas produkcji czy sprzedaży artykułów spożywczych. Pracownicy zakładów nie są w pełni przeszkoleni z zasad dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych, co zazwyczaj skutkuje nieprawidłowościami związanymi z pełnieniem obowiązku na powierzonym stanowisku pracy. Brak wiedzy i świadomości zagrożeń często wykazują też właściciele obiektów, którzy powinni umożliwić pracownikom zdobycie wiedzy w zakresie higieniczno-sanitarnym, obejmującej prowadzoną działalność. Częsta rotacja pracowników też nie sprzyja utrwalaniu zdobytej wiedzy na temat higienicznej sprzedaży środków spożywczych. Wymagane prawem procedury dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych oraz systemu HACCP, których sporządzenie i przestrzeganie mogłoby wpłynąć na poprawę tej sytuacji są realizowane bardzo powoli przez przedsiębiorców.

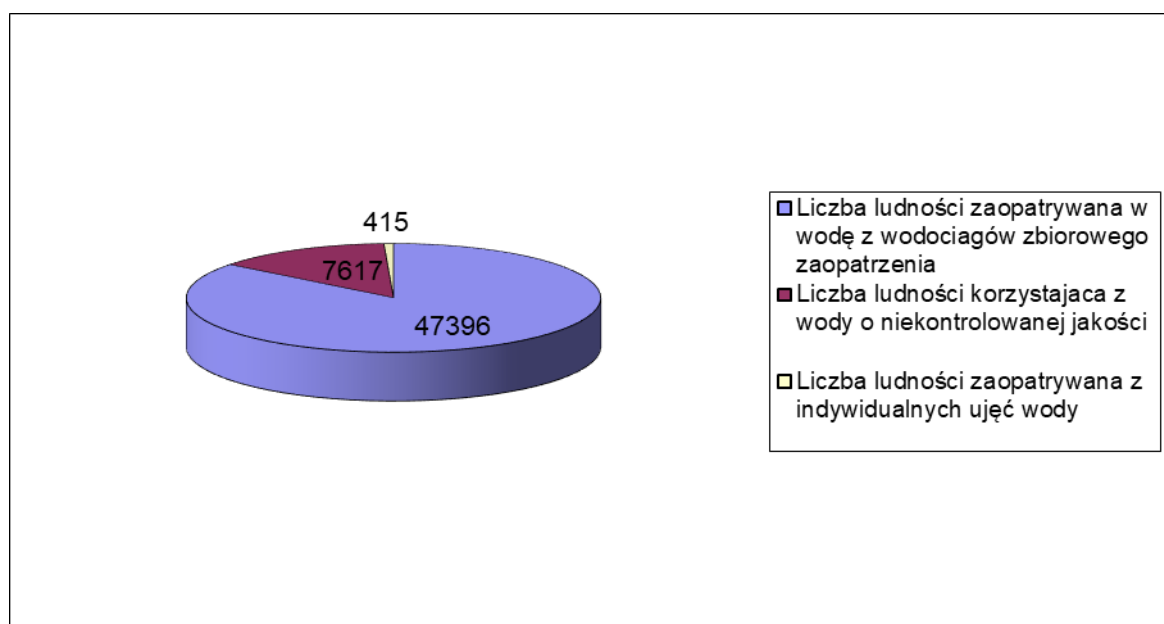
W pełni wymagania prawa żywnościowego spełniają większe firmy, ukierunkowane na jakość produktu i zadowolenie klienta, wdrażające systemy jakości w każdym obszarze działalności, produkujące duże partie środków spożywczych, gdzie brak dbałości o zapewnienie warunków dla bezpiecznej produkcji mógłby narazić firmę na duże straty finansowe.

W celu zapewnienia jak najlepszej ochrony zdrowia konsumentów, mając na względzie nadrzędną zasadę, że żywność wprowadzana do obrotu musi być bezpieczna, niezbędnym jest kontynuowanie nadzoru sanitarnego i konieczność egzekwowania przepisów prawa żywnościowego.

HIGIENA KOMUNALNA

Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi powiatu hrubieszowskiego wg. stanu na dzień 31.12.2025 r.

Spośród 55428 mieszkańców powiatu hrubieszowskiego z wody o kontrolowanej jakości korzysta ogółem 47811 osób, tj. 86,26 % mieszkańców powiatu hrubieszowskiego, w tym z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia 47396 osób, co stanowi 85,51% ogółu mieszkańców. Z wody o niekontrolowanej jakości korzysta 7617 osób, tj. 13,74 % mieszkańców powiatu hrubieszowskiego.

Zaopatrzenia ludności w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w gminach w 2025 r.

Lp.	gmina	Liczba miejscowości zwodociągowanych w gminie	% ludności korzystającej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia
1.	Hrubieszów gmina miejska	1	100
2.	Dołhobyczów	28	99,53
3.	Horodło	15	91,47
4.	Hrubieszów gmina wiejska	36	93,62
5.	Mircze	10	38,67
6.	Trzeszczany	14	57,58
7.	Uchanie	17	83,33
8.	Werbkowice	17	85,77

Zbiorcza ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w powiecie hrubieszowskim w 2025 r.

Wodociągi o produkcji [m³/d]	Liczba wodociągów dostarczających wodę						Liczba ludności korzystającej wody			
	według ewidencji w danym roku	w tym skontrolowanych	Odpowiadającą wymaganiom	nieodpowiadającą wymaganiom mikrobiologicznym	nieodpowiadającą wymaganiom fizykochemicznym	nieodpowiadającą wymaganiom dla substancji promieniotwórczych	odpowiadającej wymaganiom	Objętej brakiem przydatności w zakresie wymagań mikrobiologicznych	nieodpowiadającej wymaganiom fizykochemicznym	nieodpowiadającej wymaganiom dla substancji promieniotwórczych
≤100	24	24	24	0	0	0	12453	0	0	0
101-1000	8	8	8	0	0	0	19355	0	0	0
1001- 10 000	1	1	1	0	0	0	15588	0	0	0
10 001 – 100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Inne podmioty zaopatrujące w wodę (§7)</i>	6	6	6	0	0	0	334	0	0	0
<i>Inne podmioty zaopatrujące w wodę (§8)</i>	25	25	25	0	0	0	81	0	0	0
Końcówki innych wodociągów										
≤100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
101-1000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wodociągi eksploatowane na terenie powiatu hrubieszowskiego oparte są na ujęciach wód podziemnych. Stałą chemiczną dezynfekcję wody prowadzi się tylko w wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Sahryń, w innych nie zachodzi taka konieczność. W przypadku ewentualnego zagrożenia bakteriologicznego dezynfekcję wody przeprowadza się wg zaleceń, okresowo.

Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność powiatu hrubieszowskiego - wodociągi zbiorowego zaopatrzenia

zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294):

(dane dot. liczby ludności korzystających z danego wodociągu oraz produkcji wody pozyskane od producentów wody)

Lp.	Nazwa producenta	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji wodociągu w m ³ /d	Wielkość produkcji producenta	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg	Liczba ludności zaopatrywanej wodę przez producenta
1.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej spółka z o.o. w Hrubieszowie	Hrubieszów	1887,4	1887,4	15386	15588
		Hrubieszów (sieć Wolica)			202	
2.	Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	Dołhobyczów	317,0	571,0	1670	4471
3.		Przewodów	63,3		806	
4.		Hulcze	68,3		805	
5.		Majdan	29,5		308	
6.		Uśmierz	24,0		109	
7.		Żabcze	43,5		451	
8.		Gołębie	14,3		220	
9.		Wólka Poturzyńska	11,1		102	
10.	Gminny Zakład Komunalny w Horodle	Rogalin	170,2	352,6	1578	4259
11.		Kobło - Kolonia	182,4		2681	
12.	Gminny Zakład Usług Komunalnych w Hrubieszowie	Czerniczyn	162,0	544,0	2213	8428
13.		Nowosiółki	60,0		882	

INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO ZA 2025 ROK

14.	z/s w Świerszczowie	Dzieskanów	65,0		989	
15.		Husynne	76,0		1206	
16.		Mieniany	95,0		1747	
17.		Stefankowice	86,0		1391	
18.	Gminny Zakład Komunalny w Mirczu	Mircze	203,0	247,9	1858	2325
19.		Wisznów	39,9		410	
20.		Małków Nowy	5,0		57	
21.	Gminny Zakład Komunalny w Trzeszczanach	Nieledew	128,0	436,0	1314	2096
22.		Trzeszczany	100,0		301	
23.		Drogojówka	98,0		187	
24.		Mołodiatycze	90,0		201	
25.		Leopoldów	20,0		93	
26.	Gminny Zakład Komunalny w Uchaniach	Uchanie	49,4	303,8	551	3264
27.		Drohiczany	60,6		442	
28.		Mojstawice	40,3		304	
29.		Rozkoszówka	38,2		462	
30.		Miedniki	104,1		1201	
31.		Chyżowice	11,2		304	
32.	Komunalny Zakład Oczyszczania w Werbkowicach	Werbkowice	574,7	588,2	6840	6965
33.		Sahryń	13,5		125	

Wykaz producentów wody dostarczających wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej lub do budynków użyteczności publicznej - zgodnie z § 7 i § 8 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294): podmioty dostarczające lub wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub w podmiotach działających na rynku spożywczym.

Lp.	Nazwa producenta	Wielkość produkcji wodociągu w m ³ /d	Sposób uzdatniania	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg
1.	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Cichobórze	27,0	odżelazianie	68
2.	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Szychowicach	40,00	odżelazianie	205
3.	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy RESTITUTIO Sp. k. Agnieszka Podolska - Zarosa Zakład w Smoligowie	21,00	odżelazianie	0
4.	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy RESTITUTIO Sp. k. Agnieszka Podolska - Zarosa Zakład w Turkowicach	13,0	odżelazianie	0
5.	Spółdzielnia Produkcji Rolnej w Smoligowie	8,0	odżelazianie	40
6.	Szkoła Podstawowa w Kryłowie	1,2	odżelazianie	0
7.	Placówka Straży Granicznej w Kryłowie	4,28	odżelazianie	61
8.	Ośrodek Zdrowia w Kryłowie	0,5	odżelazianie	1
9.	REAL S.A. Zakład Produkcji Koncentratów w Nieledwi	120	odżelazianie	0

Ponadto zarejestrowano 22 indywidualne wodociągi działających na rynku spożywczym o małym zużyciu wody (do 1 m³) zaopatrujących w sumie 40 osób. Wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej wykazały przydatność wody do spożycia przez ludzi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Hrubieszowie realizując nadzór nad jakością wody do spożycia pobrał w wodociągach powiatu hrubieszowskiego 271 próbek wody, w których laboratoria Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Zamościu oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lublinie (laboratoria akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji) wykonały oznaczenia parametrów jakości wody.

Przedsiębiorstwa wodociągowe oraz inne podmioty wykorzystujące wodę z ujęć indywidualnych wykonały badania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej z częstotliwością i zakresie zgodnym z właściwym rozporządzeniem Ministra Zdrowia.

W 2025 r. w próbkach wody pobranych w ramach nadzoru oraz kontroli wewnętrznej odnotowano przekroczenia następujących parametrów:

- **chemicznych:** żelazo, mangan, nikiel, ołów;
- **fizycznych:** mętność;
- **mikrobiologicznych:** bakterie grupy coli oraz ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h (jtk/1 ml).

W przypadkach stwierdzonych przekroczeń manganu, niklu i ołowiu powtórne badania nie potwierdziły ponadnormatywnych wartości.

Jednocześnie we wszystkich skontrolowanych wodociągach zbiorowego zaopatrzenia oraz indywidualnych parametry chemiczne o znaczeniu zdrowotnym (m.in. antymon, arsen, azotany i azotyny, kadm, chrom, fluorki, benzo(a)piren, ΣWWA, miedź, nikiel, ołów, selen, bor, rtęć, benzen, cyjanki, pestycydy, 1,2-dichloroetan, Σ THM, bromiany) mieściły się w dopuszczalnych normach.

Liczba wydanych decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi:

- Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia – **1**
- Wodociągi lokalne - inne podmioty zaopatrujące w wodę – **0**

W porównaniu do roku poprzedniego liczba decyzji stwierdzających brak przydatności wody do spożycia zmniejszyła się (w 2024 r. wydano 2 decyzje).

Liczba wydanych decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi:

- Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia - **6**
- Wodociągi lokalne - inne podmioty zaopatrujące w wodę – **1**

W porównaniu do roku poprzedniego zwiększyła się liczba decyzji stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia (w 2024 r. wydano 2 decyzje).

Wydane decyzje administracyjne oraz współpraca z właścicielami i administratorami wodociągów przyniosła realne rezultaty w postaci stosunkowo szybkiej poprawy jakości wody z nadzorowanych wodociągów.

Prowadzone postępowania administracyjne w 2025 r.

Wodociągi, w których stwierdzono brak przydatności wody do spożycia.

I.p.	Nazwa wodociągu	Wykaz miejscowości (nazwa miejscowości gmina) zaopatrywanych przez wodociąg	Liczba ludności korzystającej z wody nie spełniającej wymagań rozp. M.Z.	Wskaźniki dla których stwierdzono wartości nie odpowiadające	Wielkość przekroczenia	Czas występowania przekroczenia w dniach	Prowadzone działania naprawcze
1.	Drogojówka	Drogojówka, Majdan Wielki, część miejscowości Ornadowice, Skibice, Kolonia Szyszowice znajdujące się na terenie powiatu zamojskiego	gm. Trzeszczany – 287; gm. Grabowiec 158	liczba bakterii grupy coli w czterech punktach zgodności	20 [13;31] 15 [9; 24] 9 [5;17] 1 [0;6]	5 dni	- przegląd sieci wodociągowej - dezynfekcja i płukanie sieci

Wodociągi, w których stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia

Lp.	Nazwa wodociągu zbiorowego zaopatrzenia	Gmina	Data wydania decyzji	przekroczony parametr	czas trwania przekroczenia w dniach	prowadzone działania naprawcze	Zakończona/trwa nadal
1.	Nieledew	Trzeszczany	13.02.2025 r.	liczba bakterii z grupy coli w dwóch punktach zgodności	7 dni	- przegląd sieci wodociągowej - dezynfekcja i płukanie sieci	zakończona
2.	Uśmierz	Dołhobyczów	06.03.2025 r.	liczba bakterii z grupy coli w dwóch punktach zgodności	11 dni	- przegląd sieci wodociągowej - dezynfekcja i płukanie sieci	zakończona
3.	Drohiczany	Uchanie	15.05.2025 r.	liczba bakterii z grupy coli w trzech punktach zgodności	7 dni	- przegląd sieci wodociągowej - dezynfekcja i płukanie sieci	zakończona

4.	Drogojówka	Trzeszczany	12.06.2025 r.	liczba bakterii z grupy coli w dwóch punktach zgodności	5 dni	- przegląd sieci wodociągowej - dezynfekcja i płukanie sieci	zakończona
5.	Wiszniów	Mircze	09.10.2025 r.	liczba bakterii z grupy coli w dwóch punktach zgodności	29 dni	- przegląd sieci wodociągowej - dezynfekcja i płukanie sieci	zakończona
6.	Miedniki	Uchanie	16.10.2025 r.	liczba bakterii z grupy coli w dwóch punktach zgodności	8 dni	- przegląd sieci wodociągowej - dezynfekcja i płukanie sieci	zakończona
7.	Szkoła Podstawowa w Kryłowie	Mircze	18.09.2025 r.	liczba bakterii z grupy coli w dwóch punktach zgodności	15 dni	- przegląd sieci wodociągowej - dezynfekcja i płukanie sieci	zakończona

W 2025 roku nie zgłaszano do PPIS w Hrubieszowie reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na obszarze powiatu hrubieszowskiego.

Nadzór nad jakością wody ciepłej w kierunku występowania pałeczek Legionella sp.

Nadzorem objęto obiekty użyteczności publicznej, które wykonały badania jakości wody ciepłej w kierunku występowania pałeczek Legionella sp.

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów, które podlegają kontroli	Liczba obiektów, które posiadają aktualną ostatnią ocenę	Liczba obiektów, które wykonały badanie w roku 2025 w ramach kontroli wewnętrznej	Liczba obiektów, w których wykonano badania w ramach nadzoru PIS	Liczba wydanych ocen
szpitale	1	1	1	1	5
zakłady opiekuńczo - lecznicze	2	2	2	2	4
Hotele i pozostałe obiekty noclegowe	12	6	6	0	5

Placówki oświatowe	4 (Powiatowy Zespół Placówek Szkolno – Wychowawczych w Hrubieszowie, SP w Werbkowicach, Żłobek „Bajkowa Przystań” w Hrubieszowie; Żłobek Biedronka w Hrubieszowie)	1	3	0	3
Pływalnia (natryski)	1	1	1	1	3
Inne	7 (Środowiskowy Dom Samopomocy w Hrubieszowie i Modryniu; HOSiR, OSiR w Horodle, Stadion w Werbkowicach; Zakład Karny;	6	1	0	1
Obiekty, w których prowadzono dochodzenie epidemiologiczne	1 (mieszkanie prywatne)	-	-	1	1

Wszystkie ww. obiekty posiadają aktualne badania na obecność bakterii *Legionella* sp. w wodzie ciepłej.

W wyniku zgłoszenia rozpoznania zakażenia chorobą legionistów u pacjenta z powiatu hrubieszowskiego pobrano 1 próbkę wody ciepłej z instalacji wewnętrznej domu, w którym zamieszkuje pacjent. Wyniki badania wody wykazały skażenie instalacji pałeczką *Legionella* sp. w stopniu bardzo wysokim. Pacjentowi przekazano ocenę wyniku badania oraz poinformowano o sposobach dezynfekcji wewnętrznej instalacji wody ciepłej oraz postępowaniu w celu wyeliminowania ponownego skażenia instalacji.

W 2025 r. PPIS w Hrubieszowie wydał 2 decyzje dotyczące skażenia instalacji ciepłej wody bakterią *Legionella* sp.:

- **Skażenie w stopniu wysokim** stwierdzono w Oddziale Dziecięcym oraz w łazience kotłowni Szpitala Powiatowego SP ZOZ w Hrubieszowie. Kolejne badania potwierdziły skuteczność podjętych działań naprawczych – nie wykazano obecności bakterii *Legionella* sp. w instalacji ciepłej wody.

- **Skażenie w stopniu średnim** stwierdzono na Pływalni „Fala” w Hrubieszowie (prysznic dla osób z niepełnosprawnościami). Wyniki badań kontrolnych potwierdziły skuteczność działań naprawczych i brak skażenia instalacji. Postępowanie zostało zakończone.

W porównaniu do roku poprzedniego liczba stwierdzonych przekroczeń parametru Legionella zwiększyła się (w 2024 r. PPIS wydał 1 decyzję nakazującą usunięcie skażenia pałeczką Legionella)

Stan sanitarno – higieniczny obiektów użyteczności publicznej w 2025 r.

Stan sanitarno-porządkowy powiatu hrubieszowskiego w 2025 roku uległ poprawie w porównaniu z rokiem poprzednim. W analizowanym okresie nie odnotowano interwencji dotyczących zanieczyszczenia terenów ogólnodostępnych ani niewłaściwego składowania odpadów komunalnych – zarówno w miejscach do tego przeznaczonych, jak i poza nimi.

W tym zakresie nastąpiła wyraźna poprawa stanu sanitarnego i porządkowego.

Jednocześnie w roku sprawozdawczym nasiliły się problemy związane z niewystarczającym nadzorem zarządców budynków wielorodzinnych. Wpłynęły dwie interwencje dotyczące zalania fekaliami mieszkań i piwnic oraz dwie dotyczące złego stanu sanitarnego klatek schodowych i mieszkań, mogącego stanowić zagrożenie sanitarne.

W odpowiedzi na zgłoszenia przeprowadzono dwie kontrole sanitarne, z których jedna potwierdziła zasadność interwencji. Ponadto do zarządców budynków wielorodzinnych skierowano pisma interwencyjne.

Ustępy publiczne

W powiecie hrubieszowskim zaplanowano i skontrolowano 4 toalety publiczne zlokalizowane w Hrubieszowie. Obiekty zaopatrzone w wodę z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Hrubieszów; umywalki do mycia rąk z dopływem bieżącej ciepłej wody. Obiekty skanalizowane, wyposażone w pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych.

W szaletach istnieją opracowane instrukcje sprzątania i dezynfekcji. Toalety utrzymane w należytym stanie sanitarno – higienicznym, porządkowym i technicznym. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Pływalnia kryta

W Pływalni „Fala” przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie stanu sanitarno-higienicznego i technicznego. Klienci pływalni korzystają ze strefy wejściowej z punktem kasowym, zapleczem szatniowo – sanitarnym, hali pływalni z basenem pływakim, basenem do nauki pływania, basenem rekreacyjnym, jacuzzi, brodzikiem dla dzieci do lat 3 oraz saunarium, w skład którego wchodzi sauna sucha, parowa i strefa relaksu. We wszystkich pomieszczeniach pływalni podłogi i inne powierzchnie gładkie, łatwo zmywalne, odporne na działanie wilgoci. Pomieszczenia z których korzystają klienci są sprzątane przez firmę zewnętrzną, zgodnie z opracowaną przez nią procedurą. W pływalni opracowano Regulamin korzystania z pływalni dostępny dla klientów przy wejściu na pływalnię zawierający zasady higienicznego i bezpiecznego korzystania z obiektu. Zarządzający pływalnią opracowali i wdrożyli do stosowania procedury: na wypadek wystąpienia incydentów kałowych lub wymiotnych, działań na wypadek pojawienia się krwi w niecce basenowej. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno-higienicznego i technicznego obiektu. Jakość wody na pływalni jest regularnie badana w ramach kontroli wewnętrznej z częstotliwością i w zakresie zgodnym z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalni. PPIS w Hrubieszowie prowadzi nadzór nad jakością wody na pływalni. W 2025 r. na podstawie wyników badań wody przeprowadzonych w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach nadzoru PIS oceniono jakość wody na Pływalni „Fala” w Hrubieszowie jako przydatną do kąpieli.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Zarejestrowano i skontrolowano 3 obiekty: 2 środowiskowe domy samopomocy (w Hrubieszowie i Modryniu) oraz Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów w Hrubieszowie – nie stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarno-higienicznego.

Obiekty świadczące usługi noclegowe.

W powiecie hrubieszowskim zarejestrowano: 3 hotele, które posiadają kategorię *** (trzy gwiazdki): Hotel „Browar Sulewski”, Hotel „Platinum” oraz „Hotel&Restauracja Gniecki” oraz jeden pensjonat: Pensjonat „Magnolia” w Gozdowie, posiadający kategorię * (jednej gwiazdki).

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrole 2 hoteli oraz pensjonatu. Skontrolowane obiekty z częścią noclegową i częścią restauracyjną. Odpady komunalne gromadzone w pojemnikach i odbierane przez wyspecjalizowane firmy zgodnie z harmonogramem. Bielizna pościelowa z podziałem na „czystą i „brudną” przechowywana w wydzielonych magazynach. Pranie i dezynfekcja bielizny w pralniach zewnętrznych. Czystość kompletów pościelowych i ręczników nie budziła zastrzeżeń. Sprzątanie obiektów odbywa się codziennie, zgodnie z opracowaną procedurą. W obiektach obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych w tym e-papierosów. Stan sanitarno – higieniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

Ponadto na terenie powiatu zarejestrowano 30 innych obiektów noclegowych, w tym 17 gospodarstw agroturystycznych. W stosunku do roku ubiegłego liczba obiektów uległa zmianie – ubyły 2 obiekty świadczące usługi noclegowe w zakresie agroturystyki. W 2025 r. przeprowadzono kontrole w 19 obiektach tej grupy.

Obiekty świadczące całoroczne usługi noclegowe to obiekty o znacznym zróżnicowaniu, uwzględniając warunki techniczne, standard wyposażenia oraz zakres i poziom oferowanych usług. Zaopatrzone w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, ciepła woda bieżąca dostępna przez całą dobę. Obiekty utrzymane czysto, wyposażone w środki higieny, czystościowe i dezynfekcyjne. Uwag do stanu sanitarno – technicznego i porządkowego nie wniesiono.

Zakłady fryzjerskie

Na terenie działania PSSE w Hrubieszowie zarejestrowano 56 zakładów fryzjerskich, w porównaniu do roku ubiegłego przybyły 2 obiekty; skontrolowano 28 obiektów.

W skontrolowanych zakładach stwierdzono rozdział narzędzi i bielizny z podziałem na czystą i brudną, wydzielone zostały stanowiska do mycia i dezynfekcji narzędzi. W zakładach opracowano i wdrożono procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. W zakładach fryzjerskich narzędzia poddawane są dezynfekcji chemicznej. W obiektach obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych.

W 2025 r. nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących kontrolowanych zakładów fryzjerskich.

Zakłady kosmetyczne

Zarejestrowano 26 obiektów stacjonarnych na terenie powiatu hrubieszowskiego, na stosunku do roku ubiegłego przybyło 5 obiektów.

W 2025 r. wykonano 12 kontroli w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego oraz opracowanych i stosowanych procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi – nie stwierdzono nieprawidłowości w czasie kontroli. Usługi wykonywano z użyciem sprawnych, czystych, dezynfekowanych i sterylizowanych narzędzi, przechowywanych w oznakowanych pojemnikach. Opracowano i wdrożono procedury zapobiegania zakażeniom oraz wydzielono stanowiska do mycia, dezynfekcji i sterylizacji.

Proces sterylizacji poddawany jest ocenie pod względem skuteczności, a autoklawy są poddawane regularnym przeglądom technicznym. Odpady komunalne gromadzono w zamykanych pojemnikach i przekazywano na podstawie umów wyspecjalizowanym firmom. Postępowanie z odpadami zakaźnymi zgodne z obowiązującymi przepisami.

Podczas kontroli obiekty nie budziły zastrzeżeń sanitarnych, we wszystkich zakładach wywieszono znaki słowno - graficzne zakazujące palenia wyrobów tytoniowych.

Zakład tatuażu

Zarejestrowano i skontrolowano 1 zakład – bez zmian do poprzedniego roku.

W zakładzie opracowano i wdrożono procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Wszystkie powierzchnie po wykonaniu zabiegu są myte i dezynfekowane. Przy zabiegach używane są narzędzia jednorazowego użytku i stosowana bielizna jednorazowego użycia. Wszystkie odpady wytworzone przy zabiegu: igły, bielizna i środki ochrony indywidualnej traktowane jako materiał zakaźny, przechowywane zgodnie z obowiązującymi przepisami i odbierane przez upoważnioną firmę. Obiekt we właściwym stanie sanitarnym i technicznym.

Zakłady odnowy biologicznej

W stosunku do roku ubiegłego liczba zarejestrowanych obiektów nie uległa zmianie, zarejestrowano 3 obiekty, wszystkie poddane kontroli w 2025 r. Obiekty nie budziły zastrzeżeń sanitarno-higienicznych.

Zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, solaryjnych, odnowy biologicznej.

Na terenie powiatu hrubieszowskiego zarejestrowano 4 obiekty w tej grupie. Przeprowadzono kontrole w 2 obiektach prowadzących usługi fryzjerskie i kosmetyczne. Jeden zakład fryzjerski świadczy również usługi w zakresie solarium. W zakładzie prowadzony jest wymagany rejestr, a w widocznym miejscu umieszczona jest informacja wynikająca z rozporządzenia Ministra Zdrowia dotycząca korzystania z solarium oraz możliwych skutków ubocznych.

W skontrolowanych obiektach istnieją i są wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Obiekty nie budziły zastrzeżeń sanitarno – higienicznych.

Tereny rekreacyjne

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba obiektów pozostała bez zmian i wynosi 15. Zgodnie z planem kontroli na 2025 r. przeprowadzono 8 kontroli u administratorów terenów rekreacyjnych. Skontrolowano łącznie 26 placów zabaw, w tym 18 piaskownic. Piaskownice utrzymane we właściwym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym; podczas kontroli wizualnej nie stwierdzono zanieczyszczeń ani odchodów zwierzęcych. Piasek wymieniany corocznie przed sezonem letnim (piaskownice nie są przykrywane).

W zakresie obiektów sportowych zarejestrowano 2 obiekty, z czego skontrolowano 1 – ośrodek sportowy HOSiR. Dojścia i dojazdy do obiektu są utwardzone. Pomieszczenia higieniczno-sanitarne wyposażono w podstawowe środki higieny. Wyposażenie i sprzęt utrzymane w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

Większość kontrolowanych obiektów w dobrym stanie technicznym i porządkowym: urządzenia na placach w dobrym stanie technicznym, trawa koszona na bieżąco, kosze na odpady szczelne i regularnie opróżniane, a na tablicach informacyjnych wywieszono regulaminy korzystania z placów zabaw i siłowni. Podczas kontroli jednego placu zabaw stwierdzono niewłaściwy stan techniczny urządzeń zabawowych dla dzieci. PPIS w Hrubieszowie wydał decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości – zalecenia zostały wykonane.

Cmentarze

Na terenie powiatu funkcjonuje 35 cmentarzy. Wszystkie nadzorowane obiekty cmentarne pozostają w administracji parafii rzymskokatolickich. W okresie sprawozdawczym zaplanowano i skontrolowano 11 cmentarzy. Odpady komunalne, powstające na powierzchniach grzebalnych cmentarzy gromadzone są w pojemnikach, kontenerach lub boksach. Na skontrolowanych cmentarzach zapewniono dostęp do wody do celów gospodarczych. Stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych cmentarzy nie budził zastrzeżeń.

Domy przedpogrzebowe

Na terenie powiatu hrubieszowskiego zarejestrowane są 2 domy przedpogrzebowe. Domy przedpogrzebowe posiadają wymagane pomieszczenia do przygotowania i przechowywania zwłok (wyposażone w urządzenia chłodnicze z ciągłym pomiarem temperatury), ekspozycji trumien oraz zaplecze gospodarcze. Powierzchnie ścian, podłóg i wyposażenia są łatwo zmywalne, nieniszlące i odporne na środki dezynfekcyjne. We wszystkich pomieszczeniach zapewniono wentylację grawitacyjną i/lub mechaniczną (w jednym obiekcie z rekuperacją). Dezynfekcję urządzeń i pomieszczeń przeprowadza się po każdej usłudze przygotowania ciała do pochówku.

Zakłady pogrzebowe

Zarejestrowano 6 zakładów świadczących usługi pogrzebowe, skontrolowano 3 obiekty.

W ww. obiektach skontrolowano 4 pojazdy do przewozu zwłok; wszystkie pojazdy odpowiadały warunkom sanitarno - technicznym obowiązującego rozporządzenia. Prowadzone są rejestry mycia i dezynfekcji pojazdów. Kontrolowane środki transportu utrzymane w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

Zakład Karny

Na terenie powiatu hrubieszowskiego znajduje się Zakład Karny w Hrubieszowie. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę w zakresie: postępowania z wytworzonymi odpadami, postępowania z bielizną, oceny cel i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla osadzonych. W kontrolowanym obiekcie opracowano i wdrożono do stosowania instrukcje i procedury postępowania z odpadami, bielizną, odzieżą oraz zasady utrzymania czystości i dezynfekcji. Do stanu sanitarno- higienicznego uwag nie wniesiono.

Apteki

W stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba obiektów nie uległa zmianie; zarejestrowano 22 obiekty, zaplanowano i przeprowadzono 8 kontroli.

Skontrolowane apteki nie budziły zastrzeżeń sanitarnych i technicznych, utrzymane czysto, wyposażone w kosze na odpady komunalne. W obiektach obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych.

Stacje paliw

W roku 2025 r. objęto nadzorem 10 obiektów posiadających zaplecze higieniczno – sanitarne dla podróżnych (bez zmian do roku poprzedniego); skontrolowano 6 obiektów.

Stacje paliw utrzymane w należytym stanie sanitarno-technicznym, zaopatrzone w bieżącą wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia. Pomieszczenia wyposażone w pojemniki do magazynowania odpadów komunalnych, odbiór odpadów przez upoważnione firmy. Kontrolowane obiekty utrzymane czysto, wyposażone w środki higieny (mydło, papier toaletowy, ręczniki jednorazowego użytku oraz w środki do dezynfekcji rąk). W obiektach obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych. Uwag do stanu porządkowego i sanitarnego nie wniesiono. Podczas kontroli sprawdzano posiadanie koncesji na obrót paliwami ciekłymi.

Targowiska

Zarejestrowano 4 obiekty, bez zmian do poprzedniego roku; skontrolowano 3 obiekty. Targowiska wygrodzone, nawierzchnia wewnątrz utwardzona, stanowiska handlowe zadaszone. Odpady komunalne magazynowane w pojemnikach, na odbiór podpisane stosowne umowy. Dla klientów i obsługi zapewnione toalety z bieżącą ciepłą wodą, środkami higieny i preparatami do dezynfekcji rąk. Targowiska sprzątane po zakończonym dniu targowym. Uwag do stanu sanitarno- higienicznego nie wniesiono.

Zakłady Pralnicze

Pod nadzorem PPIS w Hrubieszowie znajduje się 1 obiekt, bez zmian do roku ubiegłego. Stan sanitarno-porządkowy pralni oceniono jako dobry. Opracowano i wdrożono procedury sprzątania

i dezynfekcji powierzchni. Wydzielono miejsce do przechowywania sprzętu porządkowego, a także odrębne punkty przyjmowania bielizny brudnej i wydawania bielizny czystej. W pomieszczeniach znajdują się kosze na odpady komunalne, które są regularnie wynoszone do zewnętrznego kontenera ustawionego na posesji.

Stan sanitarny środków transportu w 2024r.

Autobusy komunikacji publicznej

W 2025 r. nadzorem objęto 12 podmiotów świadczących usługi transportu osobowego. Przeprowadzono 5 kontroli; ogółem skontrolowano 22 autobusy/busy (w tym 5 autobusów turystycznych).

Stan sanitarno – higieniczny środków transportu osobowego nie budził zastrzeżeń: podłogi bez ubytków, czyste, szyby, zastłonki w oknach, tapicerka i pokrowce na siedzeniach utrzymane w należytej czystości. Środki transportu osobowego wyposażone w apteczkę pierwszej pomocy, umieszczono znak graficzny – słowny zakazujący palenia wyrobów tytoniowych i e-papierosów.

Samochody do przewozu chorych

Kontrolę przeprowadzono w 6 pojazdach. Zarejestrowano 1 podmiot świadczący usługi przewozu chorych, dysponujący 4 pojazdami. Dodatkowo skontrolowano 2 pojazdy należące do SPZOZ w Hrubieszowie. Uwag nie wniesiono.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zadania wykonywane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących główne postępowania administracyjne i polegające na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i lokalizacji, opracowania projektów i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych. Do zasadniczych zadań wynikających z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz obowiązujących przepisów prawnych w dziedzinie nadzoru zapobiegawczego należy w szczególności:

- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów ogólnych gmin, warunków zabudowy i inwestycji celu publicznego oraz zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie wniosków dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko i zakresu raportu oraz uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej inwestycji pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

1.Kontrole

W 2025 roku uczestniczono ogółem w 20 kontrolach.

Na podstawie art. 56 ustawy z dnia 07 lipca 1994r. Prawo budowlane (tj. Dz. U. z 2025, poz.418 z późn. zm.) i na podstawie art. 3 pkt 3 o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. z 2024, poz.416) uczestniczono w 18 kontrolach.

Obiekty na terenie miasta Hrubieszowa:

1. Przebudowa i modernizacja Oddziału Rehabilitacyjnego przy Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie (szpital powiatowy).

2. Budowa pawilonu mieszkalnego w Zakładzie Karnym w Hrubieszowie przy ul. Nowej 14.
3. Budynek usługowo-mieszkalny przy ul. Królowej Jadwigi w Hrubieszowie.

Obiekty na terenie powiatu hrubieszowskiego:

1. Przebudowa i dostosowanie dla potrzeb osób niepełnosprawnych Ośrodka Zdrowia w Kryłowie, gmina Mircze.
2. Rozbudowa i przebudowa budynku usługowego w Mirczu, gmina Mircze.
3. Budowa budynku gospodarczego i socjalnego z częściową magazynową w Teptiukowie, gmina Hrubieszów.
4. Budowa wiaty magazynowej na terenie młyna zbożowego w miejscowości Mojsławice, gmina Uchanie
5. Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami na terenie gminy Mircze w miejscowościach Modryń, Modryń Kolonia, Miętkie, Borsuk, Andrzejówka.
6. Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowości Sahryń, gmina Werbkowice.
7. Budowa sali sportowej z zapleczem sanitarno-szatniowym przy Szkole Podstawowej w Teratynie, gmina Hrubieszów.
8. Przebudowa i rozbudowa budynku magazynowego w Modryniu, gmina Mircze.
9. Rozbudowa modernizacja budynku Domu Kultury w Horodle, gmina Horodło.
10. Budowa stacji wodociągowej w miejscowości Małków Nowy, gmina Mircze.
11. Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Małków, Małków PGR, Kryłów, Kolonia Kryłów, Prehoryłe – etap I, gmina Mircze.
12. Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Małków, Małków PGR, Kryłów, Kolonia Kryłów, Prehoryłe – etap II, gmina Mircze.
13. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku szkoły na potrzeby gminnego Żłobka „Nasze Skarby” w ramach Programu „MALUCH+ 2022-2029 – edycja I w miejscowości Obrowiec, gmina Hrubieszów.
14. Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku garażowego na potrzeby Punktu Aptecznego w miejscowości Kryłów, gmina Mircze.

Wydano 17 stanowisk w oparciu o art.56 ustawy Prawo Budowlane w formie pozytywnych opinii sanitarnych.

1a. Ilość opinii i decyzji o spełnieniu wymagań higienicznych i zdrowotnych innych niż art. 56 Prawa budowlanego.

Na podstawie innych przepisów prawnych m.in. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (tj. Dz.U. z 2019r. poz. 72), ustawy z dnia 16 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (tj. Dz. U. z 2024, poz.737 z późn.zm.), rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tj. Dz.U. z 2020, poz.1604 z późn.zm.) przeprowadzono 2 kontrole:

1. Rozszerzenie o liczbę dzieci w żłobku pod nazwą: Niepubliczny Żłobek „Bajkowa Przysiań” ul. Targowa 24 w Hrubieszowie.
2. Niepubliczne Przedszkole „Akademia Sprytnego Malucha” ul. Przemysłowa 3D w Hrubieszowie.

Dla wyżej wymienionych obiektów wydano 1 pozytywną opinię sanitarną i 1 decyzję merytoryczną pozytywną.

2.Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

a) Liczba wydanych opinii dotyczącej uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy w oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn.zm) - **wydano 6 uzgodnień.**

b) Liczba wydanych opinii dotycząca w oparciu o art.54 i art.58 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024 r., poz.1112) – opiniowanie projektu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

- **wydano 8 opinii sanitarnych.**

c) Liczba zajętych stanowisk dla warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz lokalizacji celu publicznego.

Wydano 74 postanowień.

3. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

Liczba wydanych opinii w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i stwierdzenia potrzeby co do zakresu raportu w oparciu o art.64 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn.zm.).

W roku 2025 r. wpłynęło 17 wniosków i 1 wniosek który nie podlegał kwalifikacji do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Wydano ogółem 15 opinii odnośnie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i stwierdzenia potrzeby co do zakresu raportu. Były to następujące przedsięwzięcia :

- przebudowa i budowa dróg (wojewódzkie , gminne i leśne) – **7 wniosków,**
- infrastruktura wodno-kanalizacyjna (przebudowa i budowa oczyszczalni ścieków)– **1 wniosek,**
- zakłady przemysłowe z instalacjami (cukrownia, zakład produkcji koncentratów)– **4 wnioski,**
- wykonanie otworów studziennych – studni w celu nawadniania pól uprawnych – **2 wnioski,**
- budowa biogazowni rolniczej o mocy 0,99 MW – **1 wniosek.**

4.Liczba wydanych uzgodnień dokumentacji projektowej.

Wydano 5 pozytywnych opinii sanitarnych odnośnie zaopiniowania następującej dokumentacji projektowej:

1. Rozbudowa budynku przedszkola, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania z budynku usługowo-handlowego na budynek użyteczności publicznej – przedszkole przy ul. Uchańskiej 2 w Hrubieszowie.
2. Budowa budynku handlowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu w miejscowości Mieniany, gmina Hrubieszów.
3. Przebudowa z rozbudową i nadbudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku dawnej Szkoły Rolniczej przy ul. Hallera w Dołhobyczowie z przeznaczeniem na Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne.
4. Projekt wewnętrznej instalacji wentylacji pomieszczenia kuchni szpitalnej w Szpitalu Powiatowym w Hrubieszowie.

5. Projekt wentylacji mechanicznej dla zadania pod nazwą; „Remont pomieszczeń zabiegowych oddziału rehabilitacji dziennej” w Szpitalu Powiatowym w Hrubieszowie.

5. Inne stanowiska

W 2025 roku wykazano 32 stanowiska.

Dotyczyły one następujących spraw:

- 14 pism o uzupełnienie KIP i raportu OOS,
- 4 zawiadomienia o przekazaniu sprawy według właściwości do LPWIS,
- 6 pisma odnośnie uzupełnienia dla projektu decyzji o warunków zabudowy i dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 2 pisma o przedłużenie terminu sprawy,
- 1 pismo o uzupełnienie dokumentacji projektowej,
- 4 odpowiedzi do Głównego Inspektora Sanitarnego,
- 1 stanowisko o braku kwalifikacji do rozporządzenia.

Ogółem w Zapobiegawczym Nadzorze Sanitarnym przeprowadzono 179 spraw.

6. Wnioski

W ramach czynności odbiorowych ww. obiektów dokonywano szczegółowego przeglądu obiektów pod kątem wymagań higienicznych i zdrowotnych z uzgodnioną dokumentacją projektową oraz wymogami sanitarnymi określonymi przez obowiązujące przepisy prawne. Były to większości obiekty użyteczności publicznej (m.in. placówki oświatowe, podmioty lecznicze, infrastruktura wodno-kanalizacyjna, infrastruktura sportowa, magazyny).

Biorąc pod uwagę wymagania sanitarno-techniczne, stan obiektów budowlanych oddawanych do użytkowania nie odbiegał od wymogów zawartych w przepisach z poprzednich lat.

W 2025 roku w dalszym ciągu zauważa się wzrost wniosków od sektora państwowego na rozwój gospodarki wodno-kanalizacyjnej w przeważającej części na terenach wiejskich co wpływa na poprawę warunków higienicznych i zdrowotnych mieszkańców oraz dbałość o środowisko wodno-gruntowe. To pozytywna zmiana w porównaniu do lat poprzednich.

Nowe obiekty, a w szczególności będące pod nadzorem PPIS w Hrubieszowie zostały skontrolowane na podstawie napływających wniosków. Podkreślić należy wysoki standard wykończenia obiektów i dbałość o warunki pracy dla pracowników.

W 2025 roku zauważa się tendencję na tym samym poziomie co w 2024 roku odnośnie opiniowania pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów budowlanych i technologicznych.

W 2025r. nastąpił duży wzrost wniosków dotyczących wydania warunków zabudowy bądź lokalizacji celu publicznego ma to związek z ustawą o planach ogólnych która zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania.

W dalszym ciągu na tym samym poziomie bądź podobnym utrzymuje tendencja wydawanych opinii w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i stwierdzenia potrzeby co do zakresu raportu w oparciu o art.64 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2024r., poz. 1112 z późn.zm).

W oparciu o przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko najwięcej opinii sanitarnych wydano na infrastrukturę drogową: przebudowę i budowę dróg publicznych na terenie powiatu hrubieszowskiego. Bardzo dobrym wskaźnikiem jest rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej do oceny oddziaływania na środowisko oraz zastosowanie nowych instalacji i urządzeń technologicznych w zakładach przemysłowych mających na celu ograniczenie zanieczyszczeń powietrza i natężenia hałasu.

Inwestycje nowe i planowane poprawiają warunki bytowe mieszkańców, a tym samym zapewniają właściwe warunki higieniczne i sanitarne dla zdrowia i życia ludzi oraz dla ochrony środowiska na terenie miasta Hrubieszowa i powiatu hrubieszowskiego.

HIGIENA PRACY

Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

1. W 2025 roku Stanowisko ds. Higieny Pracy PSSE w Hrubieszowie obejmowało nadzorem 349 obiekty, liczba zatrudnionych pracowników objętych ewidencją 6122 osób. W 199 zakładach pracy zatrudnionych jest do 9 pracowników, w 125 zakładach pracy zatrudnionych jest do 49 pracowników, w 24 zakładach pracy zatrudnionych jest powyżej 50 pracowników oraz 1 zakład pracy zatrudniający powyżej 250 pracowników. Przeprowadzono ogółem 103 kontrole sanitarne w 90 zakładach pracy (liczba zatrudnionych w skontrolowanych zakładach pracy – 2190 osób). Zrealizowano plan kontroli przewidziany na 2025 r.
2. Wydano ogółem 6 decyzji administracyjnych zawierających zalecenia PPIS dotyczące usunięcia nieprawidłowości. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należał brak aktualnych wyników badań środowiska pracy oraz brak oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach. Ponadto wydano 6 decyzji płatniczych na sumę 1181 zł, wynikających ze stwierdzenia uchybień podczas kontroli planowanych.
3. W ewidencji znajduje się 7 zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDN hałasu. Stwierdzono przekroczenia w zakładach branży o numerze PKD:
 PKD 01 - 1 zakład z ogólną liczbą 4 pracowników pracujących w przekroczeniach,
 PKD 42 - 1 zakład z ogólną liczbą 8 pracowników pracujących w przekroczeniach,
 PKD 46 - 2 zakłady z ogólną liczbą 4 pracowników pracujących w przekroczeniach,
 PKD 81 - 1 zakład z ogólną liczbą 4 pracowników pracujących w przekroczeniach,
 PKD 84 - 2 zakłady z ogólną liczbą 7 pracowników pracujących w przekroczeniach.
 Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN czynników fizycznych – 27 osób.
 W porównaniu do roku 2024 na stanowiskach gdzie występują przekroczenia NDN hałasu liczba pracowników zwiększyła się o 7 osób.
 W kontrolowanych obiektach, gdzie stwierdzono przekroczenia NDN hałasu zostały opracowane i wdrożone programy działań organizacyjno- technicznych zmierzających do ograniczenia na czynnik szkodliwy.

I. Warunki pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych.

W 2025 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie nie było zakładów pracy, w których pracownicy byli narażeni na działanie substancji rakotwórczych zawartych w lekach cytostatycznych.

II. Warunki pracy podczas zabezpieczania/usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zgodnie z obowiązkiem nałożonym w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004r. Nr 71 poz. 649) w 2024 roku PSSE w Hrubieszowie otrzymało 2 zgłoszenia prac demontażowych pokryć dachowych zawierających azbest dotyczące 42 miejsc w powiecie hrubieszowskim.

Według oświadczenia złożonego przez przedstawiciela podmiotu zgłaszającego do PSSE w Hrubieszowie prace polegające na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, ze względu na dużą liczbę rezygnacji właścicieli posesji z wykonywania prac, firma wykonała w kilku przypadkach odbiór wyrobów zawierających azbest, przeprowadzono 1 kontrolę przy odbiorze pokryć dachowych na terenie powiatu hrubieszowskiego – nie stwierdzono nieprawidłowości.

III. Nadzór nad czynnikami biologicznymi.

1. W ewidencji PSSE w Hrubieszowie znajduje się 301 zakładów, w których pracownicy są narażeni na szkodliwe czynniki biologiczne. W 2025 roku przeprowadzono 66 kontroli w zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy, skontrolowano 66 obiektów.
2. Na terenie powiatu hrubieszowskiego w skontrolowanych obiektach w 2025 r. 1536 osób było narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych w toku wykonywania czynności służbowych w zakładach pracy, w tym:
 - na szkodliwe czynniki z grupy 2 zagrożenia- 1536 osób,
 - na szkodliwe czynniki z grupy 3 zagrożenia- 432 osoby.
3. W wyniku prowadzonego nadzoru nad zakładami, w których zatrudnieni są pracownicy narażeni na szkodliwe czynniki biologiczne w 2025 roku nie wydano decyzji w ramach oceny realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

IV. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi.

Na terenie powiatu hrubieszowskiego w ewidencji znajdowały się 10 zakładów pracy w tym skontrolowano 7 zakładów. Liczba osób narażonych na czynniki rakotwórcze to 28 pracowników (mężczyźni).

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień/nieprawidłowości.

V. Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

W 2025 roku w ewidencji podmiotów leczniczych znajdowały się 33 obiekty - przeprowadzono ogółem 7 kontroli sanitarnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień/nieprawidłowości.

VI. Choroby zawodowe.

1. W 2025 roku do PPIS w Hrubieszowie zgłoszono 3 podejrzenia zachorowania na choroby zawodowe przeprowadzono ogółem 4 postępowania.
2. W roku 2025 wydano 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Ocena stanu sanitarnego powiatu w 2025 r. w zakresie ograniczenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze, nowe substancje, prekursory narkotyków kat. 2 i 3, substancje chemiczne, ich mieszaniny, produkty biobójcze, detergenty

I. Ograniczenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzane przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Na terenie powiatu hrubieszowskiego nie prowadzono postępowań w zakresie nadzoru nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych w 2025 r.

W 2025 r. nie zgłaszano podejrzeń zatrucia środkiem zastępczym.

Nie przeprowadzano kontroli w zakresie środków zastępczych.

II. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi.

W 2025 r. pracownicy stanowiska ds. higieny pracy działający z upoważnienia PPIS w Hrubieszowie trakcie wykonywania czynności kontrolnych ocenili realizację wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w 59 obiektach. W wyniku przeprowadzonych 59 kontroli, nie wydano decyzji administracyjnych.

III. Nadzór nad produktami biobójczymi i detergentami.

W ramach prowadzonego nadzoru nad produktami biobójczymi w 2025 roku przeprowadzono 10 kontroli. W wyniku kontroli w zakresie realizacji wymogów dotyczących udostępniania i stosowania produktów biobójczych nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie prowadzono kontroli w zakresie nadzoru nad detergentami.

IV. Nadzór nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.

W 2025 roku nie przeprowadzono kontroli w zakresie nadzoru nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3. Prekursory narkotyków kat. 2 i 3 (dane z 2024 r.) stosowane są w:

- a) Cukrowni Werbkowice przy ul. Przemysłowej 2 należącej do Krajowej Grupy Spożywczej S.A. w Toruniu, w którym stosowane są prekursory narkotyków kat. 3:
 - kwas siarkowy min. 95% CZDA,
 - kwas solny 0,35714 mol/l (1/2,8N) roztwór mianowany,
 - kwas solny 0,03571 mol/l (1/28N).

Kwas siarkowy stężony w laboratorium zakładowym stosowany jest do wykonywania roztworu EPOL, który jest stosowany do wykrywania śladów cukru w kondensatach. Kondensaty są to skropliny z wyparki stosowane do zasilania kotłów.

Kwas solny używany jest w laboratorium zakładowym do oznaczania alkaliczności soków. Alkaliczność badana jest w celu optymalnego prowadzenia procesu produkcji cukru.
- b) Młyny Lubelskie Sp. z o.o., Mojsławice 58, 22-510 Uchanie, w którym stosowany jest prekursor narkotyków kat.3, kwas chlorowodorowy 35%- 38% jako odczynnik chemiczny stosowany w laboratorium zakładowym.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

1. Liczba placówek stałych pod nadzorem: ogółem 96 w tym 28 szkół podstawowych, 1 szkoła podstawowa specjalna, 1 liceum ogólnokształcące, 1 technikum, 5 zespołów szkół, w których funkcjonuje 7 placówek, 24 przedszkola, 3 żłobki, 1 placówka z pobytem całodobowym, 1 ognisko pracy pozaszkolnej, 1 placówka wsparcia dziennego, 30 placówek - inne) oraz 2 placówki sezonowe – wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży w formie w miejscu zamieszkania.

W 2025 roku na terenie działania powiatu hrubieszowskiego z dniem 31.08.2025r., zakończyły działalność:

1. Świetlica Środowiskowa w Kryłowie, ul. Hrubieszowska 4 22-530 Mircze
 2. Klub Słoneczko w Hrubieszowie, ul. Polna 19 22 – 500 Hrubieszów
 3. Biblioteka Pedagogiczna w Zamościu Filia w Hrubieszowie, ul. Ciesielczuka 1, 22 – 500 Hrubieszów
- **zgłoszono działalność w 2 placówkach:**
1. Sportowo Językowe Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Akademia Sprytnego Malucha” ul. Przemysłowa 3D, 22-500 Hrubieszów
 2. Żłobek „Bajkowa Akademia” ul. Przemysłowa 3D, 22-500 Hrubieszów
- **oddano do użytku:**
1. Salę gimnastyczną wraz z zapleczem szatniowym przy Szkole Podstawowej w Teratynie, Teratyn 127, 22-510 Uchanie
- **przeniesiono do nowego obiektu:**
1. Gminny Ośrodek Kultury w Hrubieszowie z/s w Wołajowicach, Wołajowice 33, 22-500 Hrubieszów zmienił nazwę na Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Archeologicznego Gminy Hrubieszów z siedzibą w Masłomęczu, Masłomęcz 99 A, 22- 500 Hrubieszów
- **zgłoszono zawieszenie działalności w 2 placówkach:**
1. Świetlica Wiejska w Wolicy, 22-500 Hrubieszów zawiesiła działalności z powodu braku zgłoszeń chętnych dzieci i młodzieży na rok szkolny 2025/2026 (notatka służbowa)
 2. Punkt Przedszkolny w Podhorcach, Podhorce 110, 22 - 550 Werbkowice, z uwagi na brak zgłoszeń dzieci w roku szkolnym 2025/2026 (pismo dyrektora placówki o zawieszenie działalności)

W placówkach będących pod nadzorem przeprowadzono **107 kontroli** w tym:

- kontrole sanitarne: 52 (w 4 zespołach szkół przeprowadzono 5 kontroli)
- kontrole sprawdzające: 24
- kontrole tematyczne: 29 (m.in. w związku z: - przygotowaniem obiektów szkolnych do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2025/2026 - **11** kontroli, - oceną dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii - **4** kontrole, - oceną obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych - **5** kontroli, - przygotowaniem obiektów szkolnych przed wypoczynkiem - ogółem **3** w tym: 1 kontrola przed zimowym i 2 kontrole przed letnim, ograniczeniem ryzyka negatywnego wpływu występującego w środowisku radonu na zdrowie ludzi - **2** kontrole, - zapewnieniem właściwego oświetlenia w placówce szkolnej oraz profilaktyki wad wzroku - **1** kontrola, - kontrolą sali zabaw - **1** kontrola, - zapewnieniem standardów dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych - **1** kontrola oraz na wniosek właściciela przed z rozpoczęciem działalności - **2** kontrole)
- kontrole interwencyjne: 2
- kontrole wypoczynku letniego - 2
- kontrole gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przed lekarskiej - 8

Ogółem wydano 37 decyzji: 20 decyzji płatniczych i 17 decyzji nakazowych w tym 4 decyzje zmieniające termin realizacji na poprawę stanu sanitarno-technicznego:

- na przedszkola - 3 decyzje w tym 1 zmieniająca termin realizacji,
- na szkoły podstawowe - 11 decyzji w tym 3 zmieniające termin realizacji,
- na zespoły szkół - 2 decyzje,
- na placówkę z pobytem całodobowym - 1 decyzja,
- na placówkę wychowania pozaszkolnego - 1 decyzja,

Ogółem wyegzekwowano 13 decyzji w tym 6 z lat ubiegłych, które dotyczyły doprowadzenia do należytego stanu sanitarno technicznego: schodów zewnętrznych prowadzących na boisko szkolne, schodów wejściowych, podłóg w salach lekcyjnych, świetlicy szkolnej, ścian w sali gimnastycznej, ściany we wnęce i w wiatrołapie, ścian, sufitów w salach lekcyjnych, ścian w hali sportowej, w zespołach sanitarnych wraz z szatniami i w korytarzu prowadzącym do sali gimnastycznej, wyposażenia w sprzęt sportowy salach gimnastycznych i na placu zabaw, sanitariatów (dotyczy wyposażenia), blatów stolików i krzesełek uczniowskich, niedostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii ucznia, brak oznakowania mebli edukacyjnych.

Aktualnie w stosunku do 5 placówek prowadzone jest postępowanie administracyjne w tym:

- wydane w roku 2025 w 3 placówkach,
- wydane w latach poprzednich w 2 placówkach.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły złego stanu sanitarnotechnicznego: dróg, dojść, placów zabaw, boisk sportowych, ścian, sufitów, podłóg w salach lekcyjnych, salach sypialnych, świetlicach szkolnych, wyposażenia sanitariatów, blatów stolików uczniowskich, nieprawidłowego zestawienia mebli edukacyjnych, nie dostosowanie mebli do zasad ergonomii, złego stanu

Na jedną placówkę szkolną wpłynęły **2** informacje dotyczące niewłaściwych warunków sanitarnohigienicznych - występowania wszawicy wśród uczniów.

Pierwsza - telefoniczna, zgłoszona przez matkę dziecka, z podaniem danych osobowych, dotycząca występowania wszawicy w oddziale przedszkolnym „O” oraz w klasach starszych,
 Druga - pisemna, zgłoszona przez wójta gminy, dotycząca występowania wszawicy. Przeprowadzono kontrole po każdej zgłoszonej interwencji. W trakcie kontroli dyrektor szkoły potwierdził występowanie pojedynczych przypadków wszawicy u dzieci w grupie „O” i klasie I. Poinformował, że przegląd czystości i higieny skóry głowy, jest wykonywany za zgodą rodziców przez pielęgniarkę szkolną w udostępnionym pomieszczeniu, raz w miesiącu. W przypadku stwierdzenia wszawicy każdorazowo informowani są rodzice dziecka i przekazywane są szczegółowe wskazówki dotyczące postępowania zwalczającego wszawicę. W placówce wdrożone zostały procedury postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy. W trakcie kontroli pracownicy wygłosili pogadankę dla personelu pedagogicznego i dyrektora szkoły nt. profilaktyki i zwalczania wszawicy. Przekazano materiały edukacyjne: „Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące profilaktyki wszawicy”, „Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci” oraz ulotki pt. „Jak

stwierdzić, czy dziecko ma wszy", „Wszy”, „Wszawica Głowy”, „Pediculoza”-broşura, „Jak dochodzi do zarażenia”. Dyrektor placówki zobowiązywał się każdorazowo do wzmożenia działań zapobiegania występowania wszawicy w szkole oraz podejmowania stosownych działań profilaktycznych. Wystosowano pisma informujące o sposobie załatwienia zgłaszanych interwencji do każdej ze stron wnoszących interwencję w sprawie występowania przypadków wszawicy w szkole. Skargi uznano za zasadne.

Oceniano warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania:

- **oceniono przygotowanie obiektów szkolnych do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2025/2025 w 11 szkołach** w tym: w 8 szkołach podstawowych, 3 zespołach szkół. Na terenie powiatu hrubieszowskiego wszystkie skontrolowane szkoły zostały w pełni przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego, natomiast w 1 placówce szkolnej prowadzono prace przy budowie sali gimnastycznej wraz z zapleczem szatniowo-sanitarnym oraz modernizacji boiska sportowego i placu zabaw.

- **oceniono dostosowanie mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków ogółem w 38 placówkach w 85 oddziałach na 951 stanowiskach pracy**, prowadzono stałe działania o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym na rzecz eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy u dzieci i młodzieży, w tym w 4 wytypowanych szkołach podstawowych w klasach V-VIII oceniono w 20 oddziałach 272 stanowiska pracy ucznia tj.:

- **w I etapie w 2 placówkach szkolnych w 10 oddziałach na 133 stanowiskach pracy ucznia**. W wyniku oceny stwierdzono niedostosowanie mebli do zasad ergonomii w 1 szkole w 2 oddziałach na 12 stanowiskach pracy. Wystosowano wystąpienie pokontrolne do organu prowadzącego i dyrektora szkoły w sprawie wzmożenia działań na rzecz zapewnienia właściwych, dostosowanych ergonomicznie stanowisk pracy/nauki z nałożonym terminem wykonania. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, która wykazała usunięcie nieprawidłowości.

- **w II etapie 2 placówkach szkolnych w 10 oddziałach na 139 stanowiskach pracy ucznia**. W wyniku oceny stwierdzono niedostosowanie mebli do zasad ergonomii w 1 szkole w 5 oddziałach na 10 stanowiskach. Wydano decyzję nakazową z nadanym terminem wykonania na dzień 30.01.2026r.

- **poddano higienicznej ocenie tygodniowe rozkłady zajęć lekcyjnych: w 23 skontrolowanych szkołach w 184 oddziałach**. W jednej placówce szkolnej w 1 oddziale stwierdzono w tygodniowym rozkładzie zajęć lekcyjnych nie zachowanie równomiernego obciążenia zajęciami lekcyjnymi uczniów w poszczególnych dniach tygodnia, różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia wynosiła 2 godziny 1x w tygodniu, nieprawidłowość zrealizowano przed wydaniem decyzji nakazowej, co potwierdziła kontrola sprawdzająca, za czynności kontrolne wydano decyzję płaćniczą.

- **dokonano oceny odpoczynku w czasie trwania przerw międzylekcyjnych w 23 szkołach w tym:**

- 8 szkół, zapewnia wszystkie przerwy 10 min. i przynajmniej jedną przerwę dłuższą
- 15 szkół, zapewnia przerwy krótsze niż 10 min, ale zapewniają co najmniej jedną przerwę 15 min. lub 20 min.
- 22 szkoły, umożliwia uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

- **oceniono zapewnienie miejsc na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych w 24 szkołach** wszystkie skontrolowane szkoły zapewniły uczniom miejsce na pozostawienie części podręczników i pomocy szkolnych.

- **przeprowadzono pomiary:**

- temperatury wody w 39 placówkach, 114 pomieszczeniach w 164 punktach, nieprawidłowości nie odnotowano
- powierzchni 26 sal lekcyjnych/sal zabaw w 18 placówkach, nie stwierdzono nieprawidłowości
- inne pomiary (odległość ustawionych kontenerów na śmieci od budynków) -18.

- **przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 10 placówkach szkolnych, ogółem badaniem objęto 37 oddziałów, badaniu poddało się 417 uczniów, stwierdzono, że:**

- waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała wynosiła u **291** uczniów

- waga tornistra szkolnego w zakresie do 10 - 15% masy ciała wynosiła u **103** uczniów
- waga tornistra szkolnego w zakresie >15% masy ciała wynosiła u **23** uczniów

W trakcie kontroli prowadzono działania na rzecz edukacji prozdrowotnej ukierunkowanej na profilaktykę wad postawy, przedstawiono „Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego” i „Jakie czynniki mają wpływ na przekroczenie wagi tornistrów/plecaków uczniów”. Informowano dyrektorów szkół, nauczycieli i uczniów, że zbyt ciężki plecak może zaburzyć prawidłowy rozwój kręgosłupa. Dyrektorzy szkół zobowiązali się do przypomnienia wychowawcom klas i rodzicom, aby zwrócili szczególną uwagę na wagę plecaka z jego zawartością u uczniów i aby ich zawartość nie przekraczała powyżej 10-15 % masy ciała ucznia.

Wystosowano 5 wystąpień pokontrolnych do organów prowadzących i dyrektorów szkół o podjęcie działań na rzecz edukacji prozdrowotnej ukierunkowanej na profilaktykę wad postaw w zakresie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

Przeprowadzona w 2025 roku ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych wykazała niższe obciążenie w porównaniu z rokiem 2024.

- oceniono warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w 24-skontrolowanych szkołach:

- 19 szkół posiada wystarczające warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego,
- 5 szkół posiada niewystarczające warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, w których brakuje sal gimnastycznych lub sal gimnastycznych zastępczych, zajęcia lekcyjne w-f odbywają się na korytarzach szkolnych.

Na terenie miasta Hrubieszów funkcjonuje basen, z którego korzystają uczniowie szkół w ramach zajęć w-f,

W 2025 r. na podstawie przedstawionych w trakcie kontroli sanitarnych wyników pomiarów równomierności natężenia i równomierności oświetlenia w placówkach szkolno-wychowawczych: wykonanych wg normy:

- PN-EN 12464-1:2012 przez podmioty zewnętrzne w **26** placówkach, nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydano decyzji administracyjnych,
- PN-EN12464-1:2004, PN-EN 12464-1:2022-01 przez podmioty zewnętrzne w **7** placówkach i przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zamościu w **2** placówkach, nie stwierdzono nieprawidłowości, nie wydano decyzji administracyjnych,

Nie wystosowano wystąpień.

Zapewnienie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w placówkach oświatowo wychowawczych na 24 skontrolowane szkoły, w 8 funkcjonują gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w pozostałych szkołach opieka medyczna sprawowana jest przez lekarzy rodzinnych, opieka pielęgniarska sprawowana zadaniowo w pomieszczeniach udostępnianych przez dyrektorów szkół.

Żywnienie/dożywianie dzieci w szkołach:

Na 24 szkoły skontrolowane, 20 prowadzi dożywianie, w tym:

- 11 szkół posiada własne stołówki,
- 9 szkół zapewnia żywienie w formie cateringowej.

W 8 szkołach wydawany jest posiłek II daniowy, w 12 szkołach posiłek jednodaniowy. Ogółem z żywienia korzysta 1934 dzieci, w tym z pełnych obiadów 1453 i z posiłku I daniowego 481. W 7 placówkach zapewnia się uczniom napoje, korzysta 402 dzieci. Z posiłków dofinansowywanych skorzystało 96 uczniów.

Właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach stałych.

W 51 placówkach zapewniono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej. Na dzień 31 grudnia 2025r. skontrolowane placówki mają zapewnioną bieżącą ciepłą i zimną wodę przy punktach mycia, standardy dostępności do urządzeń higieniczno sanitarnych zachowano w 100%.

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków.

Na 51 skontrolowanych placówek stałych: 2 placówki posiada własne ujęcie wody, 47 placówek posiada podłączenie wody z wodociągów gminnych lub miejskich. Brak podłączenia do sieci kanalizacyjnych w 27 placówkach, placówki te posiadają zbiornik bezodpływowy (szambo) lub własną oczyszczalnię ścieków, 24 placówek posiada podłączenie do sieci kanalizacyjnej

Prowadzono monitoring bazy wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu hrubieszowskiego.

W bazie wypoczynku nie zgłoszono wypoczynku zimowego w formie w miejscu zamieszkania i w formie wyjazdowej. Zgłoszono 2 wypoczynki letnie w formie w miejscu zamieszkania. W ramach nadzoru przeprowadzono ogółem 4 kontrole przez pion HDiM i Sekcję HŻŻ, w trakcie których stwierdzono, że w obiektach gdzie odbywał się wypoczynek letni dzieci i młodzieży zapewniono właściwe warunki sanitarnohigieniczne.

Współpracowano z instytucjami, organizacjami społecznymi, samorządami gmin itp.

Wystosowano ogółem – 16 pism:

do starostwa powiatowego - 1

- informacja dot. oceny warunków sanitarnohigienicznych placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu hrubieszowskiego za rok 2024

do organów prowadzących placówki - 1

- w sprawie przesłania aktualnego wykazu placówek oświatowo-wychowawczych,

do jednostek samorządu terytorialnego - 1

- w sprawie przesłania aktualnego wykazu sal zabaw lub innych obiektów o podobnym charakterze zlokalizowanym na podległym terenie w związku z otrzymanym pismem Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego znak: DNS-HDiM.9011.3.12.2025 z dnia 05.11.2025r.

do dyrektorów szkół i organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze - 2

- w związku ze zbliżającym się okresem zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży przypomniano o zasadach organizowania wypoczynku letniego o obowiązku dostosowania działań w tym zakresie do zasad zawartych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016r. w sprawie wypoczynku dla dzieci i młodzieży (Dz.U. z 2016 poz. 452 z późn. zm.),
- w związku ze zbliżającym się okresem letnim wypoczynku dzieci i młodzieży przypomniano o zasadach organizowania wypoczynku letniego o obowiązku dostosowania działań w tym zakresie do zasad zawartych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016r. w sprawie wypoczynku dla dzieci i młodzieży (Dz.U. z 2016 poz. 452 z późn. zm.) oraz podano stronę internetową gdzie znajdują się szczegółowe informacje dotyczące zasad organizacji wypoczynku,

do dyrektorów szkół - 2

- w nawiązaniu do pisma Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 06.02.2025r. w sprawie szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) realizując założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 poinformowano o możliwości organizacji ww. szczepień w szkole,
- w związku z pismem z dnia 11.02.2025r. w sprawie szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkole zwrócono się o przesłanie informacji o łącznej liczbie uczniów zadeklarowanych do szczepień,

do dyrektorów szkół i przedszkoli - 6

- przypomniano o dopuszczeniu w sklepikach szkolnych, automatach oraz stołówkach szkolnych wyłącznie wybranych grupy środków spożywczych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U.2016 poz.1154)

- w związku ze zbliżającym się okresem letnim wypoczynku dzieci i młodzieży przypomniano o priorytecie jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa i właściwych warunków higieniczno-sanitarnych oraz przestrzeganie zasad higieny, podano stronę internetową gdzie znajdują się szczegółowe informacje dotyczące zasad organizacji wypoczynku oraz przekazano materiały edukacyjne na temat wypoczynku
- w związku z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego przypomniano o zasadach praktyki wprowadzania zwierząt parzystokopytnych (alpak) do pomieszczeń placówek oświatowo wychowawczych w celu eliminacji lub ograniczenia potencjalnego ryzyka zdrowotnego związanego z organizowaniem zajęć z udziałem alpak. Podkreślono, że dyrektor placówki oświatowej podejmuje ostateczną decyzję o zorganizowaniu z zajęć z alpakami uwzględniając warunki lokalowo - przestrzenne odpowiednio dostosowane do tego typu zajęć.
- w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego oraz powrotem uczniów z wakacji, przypomniano o konieczności podejmowania systematycznych działań profilaktycznych mających na celu ograniczenie ryzyka występowania wszawicy wśród dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół i przedszkoli, oraz przekazano materiały edukacyjne w tym zakresie
- w związku ze sprawowanym nadzorem mającym na celu stałe działania o charakterze profilaktycznym wad postawy, przypomniano o konieczności intensyfikacji działań mających na celu zapewnienie ergonomicznie dostosowanych stanowisk pracy i nauki oraz poinformowano o wymaganiach wyposażenia sal dydaktycznych w meble, które określają Normy: PN-ISO5970:1994, PN-EN 1729-1:2007, PN-EN 1729-1:2016

do organizatora wypoczynku letniego w formie w miejscu zamieszkania – 1

- w związku ze zgłoszonym wypoczynkiem letnim dzieci i młodzieży w Bazie MEN przed wypoczynkiem przypomniano o zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków w trakcie trwania wypoczynku oraz przekazano materiały edukacyjno-informacyjne ww. zakresie oraz podano adresy stron internetowych z informacjami i materiałami edukacyjnymi dotyczące bezpiecznego wypoczynku

do rodzica - 1

- pismo informujące o sposobie załatwienia zgłoszonej interwencji

do wójta gminy - 1

- pismo informujące o sposobie załatwienia zgłoszonej interwencji

wystąpienie pokontrolne do organów prowadzących i szkół – 6

- **1** w sprawie podjęcia skutecznych działań w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli tematycznej o charakterze profilaktycznym w celu zapobiegania wadom postawy przeprowadzonej w marcu 2025 r. w wytypowanej szkole, dotyczących dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii, z wyznaczonym terminem realizacji
- **5** w sprawie podjęcia działań profilaktycznych na rzecz eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy u dzieci i młodzieży, w zakresie oceny obciążenia uczniów tornistrami szkolnymi oraz zapewnienia miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych.

Podejmowane działania w zakresie promocji zdrowia oraz inne przedsięwzięcia:

- prowadzono działania profilaktyczne o tematyce: zakażeń meningokokowych, potencjalnego ryzyka zakażenia koronawirusem, zakażeń wirusem grypy sezonowej, programu szczepień przeciwko HPV w szkołach, higieny osobistej, zapobiegania i zwalczania wszawicy oraz świerzbu, uzależnień (tytoń, alkohol, dopalacze), zatruc i zakażeń pokarmowych, przeciwdziałania otyłości, wad wzroku i wad postawy, ograniczania ryzyka negatywnego wpływu radonu występującego w środowisku na zdrowie ludzi, dostępu do wody pitnej i wentylacji, a także zasad bezpiecznego korzystania ze smartfonów, tabletów i komputerów, prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych
- w kontrolowanych placówkach udzielono instruktażu ustnego nt.: zakażeń meningokokowych, zakażeń wirusem grypy sezonowej, ryzyka zakażenia koronawirusem, zapobiegania uzależnieniom (tytoń, alkohol, dopalacze, nowe narkotyki oraz inne substancje psychoaktywne), zapobiegania zatruciom i zakażeniom pokarmowym, profilaktyki świerzbu, zapobiegania i zwalczania wszawicy, unikania niebezpiecznych zachowań, narażenia na radon. Rekomendowano przyjęcie szczepień ochronnych przeciwko COVID-19 u osób dorosłych i dzieci oraz przeciwko HPV.
- zobowiązywano dyrektorów placówek do zwracania szczególnej uwagi dotyczącej:
 - przestrzegania mycia rąk przez uczniów a szczególnie po przyjeździe do szkoły, przed jedzeniem i po powrocie ze świeżego powietrza
 - bezwzględnego przestrzegania zasad czystości podczas spożywania posiłków

- częstego wietrzenia pomieszczeń, w których przebywają dzieci i uczniowie
- wyeksponowania w pomieszczeniach higienicznosanitarnych przy punktach mycia rąk informacji z zasadami prawidłowego mycia rąk,
- uzupełniania na bieżąco środków higienicznych,
- przypomniano o konieczności podejmowania systematycznych działań profilaktycznych mających na celu ograniczenie ryzyka występowania wszawicy wśród dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół i przedszkoli, oraz przekazano materiały edukacyjne w tym zakresie
- prowadzono nadzór we wszystkich skontrolowanych placówkach w celu przestrzegania przepisów ustawy dot. palenia wyrobów tytoniowych. Sporządzano informacje z aktualnej sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu w kontrolowanych placówkach i przekazywano do pionu OZ i PZ
- we wszystkich skontrolowanych placówkach nadzorowano przestrzeganie zapewnienia środków higieny osobistej i środków ochrony indywidualnej
- w trakcie kontroli sanitarnych rekomendowano szczepienia przeciw SARS-CoV-2 dla osób dorosłych i dzieci, szczepienia przeciw HPV dla dzieci w wieku 9 lat do 14 lat - informacje ujęto w protokołach kontroli,
- w związku z zaproszeniem dyrektora szkoły, wzięto udziału w spotkaniu z rodzicami uczniów i przeprowadzono pogadankę nt. zapobiegania i zwalczania wszawicy wśród uczniów w szkole,
- na wniosek dyrektora szkoły przeprowadzono szkolenie dla nauczycieli nt. dostawiania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii ucznia
- w związku z „Programem szczepień przeciw HPV w szkołach” przeprowadzono 6 spotkań edukacyjnych dla uczniów klas V-VIII, 6 spotkań edukacyjnych dla rodziców uczniów klas V-VIII mających na celu zwiększenie świadomości na temat bezpłatnych szczepień przeciw HPV, 6 spotkań edukacyjnych z dyrektorami szkół podstawowych i nauczycielami w trakcie, których omówiono założenia programu bezpłatnych szczepień przeciwko wirusowi HPV, przekazano materiały edukacyjne,
- uczestniczono w dwóch akcjach promujących szczepienia ochronne p/HPV w środowisku lokalnym organizowanej przez samodzielne stanowisko ds. Oświaty, w trakcie których prowadzono rozmowy indywidualne oraz rozdawnictwo materiałów edukacyjnych (ulotki) na ww. temat.

Problemy występujące w placówkach oświatowo wychowawczych:

- brak sal gimnastycznych,
- brak gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w większości szkół na terenie powiatu opieka lekarska sprawowana przez lekarza rodzinnego, opieka pielęgniarska sprawowana w formie zadaniowej w udostępnionych pomieszczeniach,
- dowóz uczniów do szkół odbywa się z kilku odległych miejscowości do jednej szkoły autobusem lub busem, co wydłuża czas pobytu uczniów w placówce. Uczniom dojeżdżającym zapewniono pobyt w tym czasie w świetlicy szkolnej lub wydzielonej sali pod nadzorem nauczyciela do chwili odjazdu.

Wnioski:

1. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego, z roku na rok systematycznie następuje poprawa stanu sanitarnohigienicznego i technicznego w nadzorowanych placówkach nauczania i wychowania.
2. W dalszym ciągu w placówkach oświatowych jest brak gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej.
3. Brak nakładów finansowych przekazywanych przez organy jednostek nadrzędnych prowadzących placówki na realizację wydanych zaleceń.
4. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego jest w dalszym ciągu nie wystarczająca.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W 2025 roku realizowano następujące programy edukacyjne w placówkach nauczania i wychowania:

1. „Czyste powietrze wokół nas”
2. „Nie pal przy mnie, proszę”
3. „Znajdź właściwe rozwiązanie”
4. „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”
5. „Bieg po zdrowie”
6. „Znamię. Znam je”
7. „Podstępne WZW”
8. „ARS czyli jak dbać o miłość”
9. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”
10. „Trzymaj Formę”

Oraz

Lekcja edukacyjna realizowane w placówkach nauczania i wychowania: „Dzielne dzieciaki i ich sposoby na mikroby”.

W roku 2025 szkołom ponadpodstawowym zaproponowano nowy program w formie pilotażowej „Młodzi Świadomi” którego wdrożenie odbędzie się w miesiącach od kwietnia do maja 2026 r.

W placówkach nauczania i wychowania przeprowadzono 38 wizytacji.

Prowadzono spotkania profilaktyczne, prelekcje, pogadanki, rozmowy indywidualne, warsztaty, zajęcia plastyczne, pokazy prawidłowego mycia rąk, prezentacje multimedialne, uczestniczono w zajęciach sportowych, konkursie wiedzy o zdrowym stylu życia w ramach ogólnopolskiego programu „Trzymaj Formę”, do którego przystąpiły dwie placówki z terenu powiatu.

„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce” - profilaktyka antytytoniowa.

W ciągu całego roku prowadzony był monitoring przestrzegania zakazu palenia w szkołach, w placówkach użyteczności publicznej, podmiotach działalności leczniczej.

Prowadzono następujące akcje prozdrowotne:

W ramach obchodów **Światowego Dnia AIDS** oraz działań profilaktycznych HIV/AIDS zorganizowano 2 Punkty Informacyjno-edukacyjne dla społeczności lokalnej.

Uczestniczono w 6 akcjach profilaktycznych zorganizowanych w placówkach nauczania.

Informacje dotyczące anonimowego i bezpłatnego wykonania testu na HIV umieszczono na stronie PSSE, Facebook, przekazano do TV lokalnej.

Materiały edukacyjne dotyczące: obchodów Światowego Dnia AIDS, punktów diagnostycznych wyeksponowano w siedzibie PSSE oraz podczas akcji profilaktycznych prowadzonych dla społeczności lokalnej.

Rozdysponowano materiały edukacyjne dot. ww. tematyki do podmiotów działalności leczniczej, placówek nauczania.

Wystosowano listy intencyjne do podmiotów działalności leczniczej dotyczące obchodów Światowego Dnia AIDS.

„Światowy Dzień bez Tytoniu”

Przeprowadzono 7 pogadanki dla uczniów szkół podstawowych.

Zorganizowano 1 Punkt informacyjny – edukacyjny, podczas akcji prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych.

Materiały edukacyjne przekazano do placówek nauczania i wychowania.

Opracowano i przekazano plansze do TV lokalnej, informację umieszczono na stronie Facebook PSSE Hrubieszów.

Wystosowano listy intencyjne do samorządów lokalnych oraz podmiotów działalności leczniczej z informacją o obchodach „Światowego Dnia bez Tytoniu”.

„Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”

Zorganizowano 1 Punkt informacyjny – edukacyjny.

Przeprowadzono 6 spotkań profilaktycznych w placówkach nauczania w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia.

W siedzibie PSSE w miejscu dostępnym dla petentów i pracowników oraz na stronie Facebook umieszczono materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki antytytoniowej.

Planszę informacyjną przekazano do TV lokalnej.

Materiały edukacyjne dotyczące ww. tematyki przekazano do: placówek nauczania i wychowania.

„Bezpieczny i zdrowy wypoczynek letni”, „Bezpieczny i zdrowy wypoczynek zimowy”.

Edukacją objęto uczestników wypoczynku łącznie przeprowadzono 20 spotkań profilaktycznych (10 wypoczynek zimowy, 10 wypoczynki letni), tematów spotkań (pogadanki) dotyczyła: 10 zasad zdrowego stylu życia; dopalaczy; higieny osobistej; profilaktyki zatruc pokarmowych; profilaktyki antytytoniowej; profilaktyki chorób meningokokowych; odkleszczowych; profilaktyki grypy; pedikulozy; bezpiecznych wakacji; pierwsza pomoc w razie udaru; zasad bezpieczeństwa podczas upałów; chroń swoją skórę; ABCDE czerniaka; woda dlaczego warto ją pić; higieny osobistej; jak skutecznie myć ręce; 6 kroków do naprawdy czystych rąk; prawidłowego postępowania podczas kaszlu i kichania; szczepienia w kierunku HPV; boleriozy; szczepienia ochronne – kalendarz szczepień dla dzieci i dorosłych; podstawowe zasady bezpiecznego grzybobrania; zatrucia grzybami; jak postępować w sytuacjach, gdy ktoś potrzebuje pomocy; ferie z sanepidem; zimą zapobiegaj urazom; ferie zimowe w sieci, bezpieczne ferie; palenie uzależnia, STOP dopalaczom; uwaga rodzice; odmawiam nawet tyka energetyka; jestem odporny na antybiotyki dziękuję bakterie; etykiety bez tajemnic; jedz na zdrowie.

Uczestnikom przedstawiono prezentację Czyste ręce zdrowia więcej, Bezpieczne wakacje, W głębi lasu.

Do organizatorów wypoczynku wystosowano listy intencyjne z materiałami edukacyjnymi dotyczącymi bezpiecznego wypoczynku, dopalaczy, meningokoków, kleszczy, jak skutecznie myć ręce.

Podczas wypoczynku letniego i zimowego uczestnikom organizowano konkursy wiedzy, konkursy plastyczne dot. szkodliwości palenia tytoniu, „Co i dlaczego szkodzi zdrowiu”, „Wiem jak dbać o zdrowie”, prowadzono pokazy jak prawidłowo myć ręce.

Materiały edukacyjne umieszczono na Facebook PSSE, eksponowano podczas akcji profilaktycznych.

„Światowy Dzień Zdrowia”

Materiały edukacyjne umieszczono w siedzibie PSSE w miejscu dostępnym dla petentów. Planszę informacyjną przekazano do TV lokalnej oraz umieszczono na stronie Facebook PSSE.

Zorganizowano 3 punkt informacyjny – edukacyjny dla społeczności lokalnej.

„Europejski Tydzień Szczepień”.

Wystosowano listy intencyjne do Jednostek Samorządu Terytorialnego, Podmiotów Leczniczych z informacją o obchodach „Europejskiego Tygodnia Szczepień”.

W siedzibie PSSE zorganizowano kącik edukacyjny dla pracowników i petentów.

Zorganizowano 1 punkt informacyjny – edukacyjny dla społeczności lokalnej.

Materiały edukacyjne umieszczono na stronie Facebook PSSE oraz tablicach ogłoszeń w miejscowości. Planszę informacyjną przekazano do TV Lokalnej.

„Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”

Materiały edukacyjne wyeksponowano w siedzibie PSSE w miejscu dostępnym dla petentów, na tablicach ogłoszeń oraz na stronie Facebook PSSE.
Zorganizowano 5 ekspozycji wizualnych, 4 punkty informacyjno – edukacyjne dla społeczności lokalnej. Planszę informacyjną przekazano do TV lokalnej, do podmiotów działalności leczniczej. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do podmiotów działalności leczniczej, placówek nauczania i wychowania.

Profilaktyka Środków Psychoaktywnych

Przeprowadzono 14 pogadanki w placówkach nauczania.
Informację w tym zakresie umieszczono na stronie Facebook PSSE.
Materiały edukacyjne przekazano do placówek nauczania do wykorzystania w ramach działań prozdrowotnych w tym wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.
Podczas organizowanych akcji profilaktycznych prowadzono rozmowy indywidualne z osobami zainteresowanymi ww. tematyką.
W placówkach nauczania prowadzono spotkania profilaktyczne – pogadanki, pokazy slajdów dotyczące ww. tematyki.
Zorganizowano 5 ekspozycji wizualnych.

Profilaktyka zatruc grzybami.

W ramach profilaktyki zatruc grzybami pracownik uczestniczył w spotkaniach profilaktycznych podczas wypoczynku letniego dzieci i młodzieży, podczas których uczestnikom przedstawiono film edukacyjny dot. ww. tematyki.
Planszę informacyjną przekazano do TV Lokalnej, umieszczono na stronie Facebook PSSE.
Materiały edukacyjne w formie elektronicznej przesłano do organizatorów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży.
W siedzibie PSSE zorganizowano wystawę grzybów świeżych w której uczestniczyła młodzież szkolna, dzieci przedszkolne, społeczność lokalna.
Podczas wystawy udzielano porad, prowadzono rozmowy indywidualne.
Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Profilaktyka chorób pasożytniczych- kleszcze, wszawica.

Materiały edukacyjne przekazano do placówek nauczania i wychowania.
Prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych podczas akcji profilaktycznych organizowanych dla społeczności lokalnej.
Materiały zamieszczono na stronie Facebook PSSE.

Choroby nowotworowe.

Zorganizowano 2 punkty informacyjno – edukacyjne.
2 spotkania edukacyjne podczas których prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Dni otwarte.

W siedzibie PSSE zorganizowano Dzień Otwarty na który zaproszono dzieci przedszkolne, młodzież szkolną oraz całą społeczność lokalną.
Podczas akcji poszczególne sekcje oraz pracownia laboratoryjna zaprezentowały specyfikę swojej pracy, realizowane zadania oraz zakres kompetencji.
Podczas spotkania dzieciom zorganizowano konkurs: plastyczny oraz konkurs zgaduj zgadula dotyczący tematyki związanej z higieną osobistą, zdrowym odżywianiem, aktywnością fizyczną.

Kampania edukacyjna „Zwykły kaszel czy objawy gruźlicy Sprawdź”.

Wystosowano listy intencyjne do samorządów lokalnych, aptek w raz z materiałami edukacyjnymi dotyczącymi kampanii.

Planszę informacyjną zamieszczoną na FB PSSE oraz przekazano do TV lokalnej w celu wyemitowania.

Zorganizowano 3 ekspozycje wizualne.

11. Inne działania lokalne.**Kampanie edukacyjne:****Wirtualny świat realnych zagrożeń, Napoje energetyczne, Promieniowanie UV.**

W ramach akcji w placówkach nauczania i wychowania, w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży prowadzono pogadanki, emisje filmów edukacyjnych.

Podczas akcji prozdrowotnych organizowanych dla społeczności lokalnej eksponowano materiały edukacyjne dotyczące dot. ww. tematyki.

Kampania edukacyjna „ Wybieraj bezpieczną żywność”

Zorganizowano 11 spotkań profilaktycznych w ramach Kampanii dla osób w wieku od 25 do 45 r.ż. w placówkach nauczania, gminnych ośrodkach kultury, podmiotach działalności leczniczej, samorządach lokalnych oraz 2 punkty informacyjno – edukacyjne dla społeczności lokalnej.

Podczas akcji prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych osobom zainteresowanym.

Kampania #PlantHealth4Life.

Zorganizowano 2 punkty informacyjno – edukacyjne w związku z realizowaną Kampanią skierowaną do uczniów szkół.

Wystosowano listy intencyjne do placówek nauczania dotyczące celów kampanii.

Działania lokalne sezonowe w 2025 r.**Promocja szczepień ochronnych**

Materiały edukacyjne dot. w/w tematyki przekazywano na bieżąco do TV Lokalnej w celu emisji dla ogółu społeczeństwa przekazano do placówek nauczania i wychowania Gminnych Ośrodków Kultury.

Organizowano 7 punktów informacyjno-edukacyjnych w ramach Akcji # Szczepimy się dla społeczności lokalnej, prowadzono rozmowy indywidualne, rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dotyczące ww. tematyki.

Organizowano ekspozycje wizualne dotyczące ww. tematyki.

Kampania Jesień bez infekcji.

Materiały edukacyjne umieszczono na stronie Facebook PSSE.

Materiały edukacyjne przekazano do podmiotów działalności leczniczej.

Zorganizowano punkt informacyjno – edukacyjny dla społeczności lokalnej.

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Moje Zdrowie – program profilaktyczny.

Przeprowadzono 9 spotkań profilaktycznych z pracownikami zakładów pracy podczas których prowadzono pogadanki dotyczące programu jego celów i założeń. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Działania na rzecz osób starszych.

W 2 Klubach Seniorów przeprowadzono spotkania profilaktyczne.

Zorganizowano 2 kąpki edukacyjne z materiałami edukacyjnymi dotyczącymi profilaktyki antytytoniowej, cukrzycy, badań profilaktycznych.

Współpraca przy realizacji zadań. Realizując działania prozdrowotne współpracowano z władzami administracji państwowej i jednostek samorządowych, z kierownikami i pracownikami podmiotów działalności leczniczej, z dyrekcją i szkolnymi koordynatorami programów edukacyjnych w placówkach nauczania i wychowania, z właścicielami TV lokalnej, z dyrektorami domów kultury, Hrubieszowskim Domem Kultury, Gminnymi Ośrodkami Kultury, Środowiskowym Domem Samopomocy w Modryniu, Środowiskowym Domem Samopomocy w Hrubieszowie.

Akcje i spotkania profilaktyczne.

Uczestniczono w spotkaniach profilaktycznych w placówkach nauczania i wychowania oraz w akcjach profilaktycznych, zabawach sportowych organizowanych podczas wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Podczas spotkań i akcji profilaktycznych eksponowano i prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dotyczących: chorób pasożytniczych, profilaktyki antytytoniowej, profilaktyki HIV/AIDS, wszawicy, grypy, dopalaczy, cyberuzależnień, szczepień ochronnych oraz szczepień zgodnie z kalendarzem szczepień (dla dzieci dorosłych), szczepień HPV, zdrowia psychicznego i depresji, zasad zdrowego żywienia, bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, bezpiecznego grzybobrania oraz ulotki dotyczące higieny w tym higieny mycia rąk, Kampanii edukacyjnych „Wybieraj bezpieczną żywność”, Kampania #PlantHealth4Life.

Ponadto do placówek nauczania i wychowania na bieżąco przekazywano materiały edukacyjne w związku z realizowanymi programami edukacyjnymi.

PODSUMOWANIE

Bardzo istotny wpływ na realizację zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie ma współpraca z innymi władzami samorządowymi i podmiotami: Starostwem Powiatowym, Urzędem Miasta, Urzędami Gmin, Hrubieszowski Dom Kultury, Gminnymi Domami Kultury, placówkami nauczania i wychowania oraz Domami Pomocy Społecznej.

W 2025 roku realizowano szeroki zakres programów edukacyjnych i kampanii prozdrowotnych skierowanych do różnych grup wiekowych. Przeprowadzono liczne spotkania profilaktyczne, wizytacje oraz akcje informacyjno-edukacyjne, wykorzystując różnorodne formy przekazu i współpracę z instytucjami lokalnymi. Wprowadzenie nowego programu „Młodzi Świadomi” świadczy o rozwoju i poszerzaniu oferty działań edukacyjnych. Problemem jest niewielka liczba placówek uczestniczących w niektórych programach (np. „Trzymaj Formę”). Wskazane jest dalsze zwiększanie zaangażowania szkół i społeczności lokalnej w realizowane działania profilaktyczne.

Laboratorium PSSE w Hrubieszowie w 2025 r. realizowało szeroki zakres badań diagnostycznych i sanitarno-epidemiologicznych, zapewniając skuteczne wsparcie nadzoru nad bezpieczeństwem zdrowotnym powiatu hrubieszowskiego i tomaszowskiego. Uzyskane wyniki badań oraz zgłaszanie wykrytych patogenów umożliwiały podejmowanie właściwych działań zapobiegawczych i minimalizowanie ryzyka szerzenia się zakażeń. Utrzymanie akredytacji Nr AB 1148 oraz pozytywne wyniki auditów i badań biegłości potwierdzają wysoką jakość, kompetencje i wiarygodność wykonywanych badań. W 2025 r. stwierdzono 60 dodatnich wyników badań w kierunku pałeczek Salmonella, co wskazuje na stałe występowanie zagrożeń epidemiologicznych na terenie objętym nadzorem. Sytuacja ta potwierdza konieczność dalszego wzmacniania działań profilaktycznych oraz nadzoru sanitarno-epidemiologicznego.

W 2025 r. jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w powiecie hrubieszowskim w zdecydowanej większości spełniała wymagania sanitarne, a 86,26% mieszkańców korzystało z wody o kontrolowanej jakości. Podejmowane działania nadzorcze i administracyjne skutecznie doprowadzały do szybkiej poprawy jakości wody w przypadkach stwierdzonych przekroczeń. Stan sanitarno-higieniczny większości nadzorowanych obiektów użyteczności publicznej, usługowych i rekreacyjnych oceniono jako dobry, bez istotnych nieprawidłowości. 13,74% mieszkańców powiatu nadal korzysta z wody o niekontrolowanej jakości. W 2025 r. odnotowano przypadki przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych w części wodociągów oraz wzrost liczby decyzji o warunkowej

przydatności wody do spożycia, a także zwiększenie liczby stwierdzonych przekroczeń parametru Legionella w porównaniu z rokiem poprzednim.

W 2025 r. prowadzono systematyczny nadzór nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi, realizując plan kontroli oraz szeroki zakres działań kontrolnych, interwencyjnych i laboratoryjnych. Wszystkie pobrane próbki żywności oraz materiałów do kontaktu z żywnością spełniały wymagania bezpieczeństwa zdrowotnego, a w stołówkach objętych kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarnych. Skutecznie monitorowano wycofywanie produktów w ramach systemu RASFF oraz prowadzono współpracę z innymi inspekcjami, zapewniając właściwy poziom ochrony zdrowia konsumentów. W 89 zakładach stwierdzono niezgodności z wymaganiami prawa żywnościowego, głównie w zakresie stanu sanitarno-technicznego, higieny produkcji oraz dokumentacji systemu HACCP. Negatywnie oceniono sposób żywienia we wszystkich skontrolowanych stołówkach w zakresie wartości odżywczej i prawidłowości układania jadłospisów. Nadal występują przypadki wprowadzania do obrotu żywności przeterminowanej oraz produktów objętych powiadomieniami RASFF, co wskazuje na konieczność dalszego wzmacniania nadzoru i edukacji przedsiębiorców.

W 2025 r. w zapobiegawczym nadzorze sanitarnym realizowano na bieżąco napływające wnioski, obejmujące opiniowanie inwestycji budowlanych, infrastrukturalnych i środowiskowych oraz uczestnictwo w kontrolach odbiorowych obiektów nowo wybudowanych bądź modernizowanych. Zauważalny jest rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, modernizacja obiektów oraz przebudowa i budowa dróg publicznych na terenie powiatu hrubieszowskiego. W 2025r. nastąpił duży wzrost wniosków dotyczących wydawania warunków zabudowy bądź lokalizacji celu publicznego w związku ze zmianą do ustawy o planowaniu przestrzennym, a w szczególności dla planach ogólnych które zastępują studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania. Inwestycje nowe i planowane poprawiają warunki bytowe mieszkańców, a tym samym zapewniają właściwe warunki higieniczne i sanitarne dla zdrowia i życia ludzi oraz dla ochrony środowiska na terenie miasta Hrubieszowa i powiatu hrubieszowskiego.

W nadzorowanych placówkach systematycznie poprawia się stan sanitarno-higieniczny i techniczny, a prowadzone kontrole oraz wystąpienia pokontrolne wspierają edukację prozdrowotną uczniów i personelu. Szkoły dbają o prawidłowe wyposażenie sal dydaktycznych i zapewniają uczniom miejsca na przechowywanie podręczników oraz możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu. W wielu placówkach prowadzone są programy profilaktyczne i edukacyjne, m.in. dotyczące szczepień HPV, profilaktyki wad postawy, wszawicy, uzależnień i zdrowego stylu życia. Wciąż występuje brak gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej w większości szkół, a opieka lekarska i pielęgnarska jest realizowana zadaniowo w udostępnionych pomieszczeniach. Niektóre placówki mają niewystarczającą infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, w tym brak sal gimnastycznych, co ogranicza możliwość realizacji pełnego programu w-f. Dowożenie uczniów z odległych miejscowości wydłuża czas ich pobytu w szkołach, co wymaga dodatkowego nadzoru.

Sytuacja epidemiologiczna wykazuje spadek zachorowań na SARS-CoV-2, ospę wietrzną, krztusiec, rotawirusy, norowirusy oraz gruźlicę w porównaniu z rokiem 2024. Nie odnotowano zachorowań na neuroboreliozę, kleszczowe zapalenie mózgu (KZM), WZW typu A, AIDS, inwazyjną chorobę meningokokową oraz ostre porażenia wiotkie u dzieci.

W 2025 roku odnotowano wzrost zachorowań na gripę potwierdzoną szybkim testem antygenowym, boreliozę, zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridioides difficile, adenowirusy oraz WZW typu C. Zarejestrowano przypadki chorób rzadkich i sporadycznych, takich jak toksoplazmoza wrodzona, choroba Creutzfeldta-Jacoba i choroba Legionistów, co wskazuje na potrzebę dalszego monitoringu.

Utrzymująca się liczba hospitalizacji, zwłaszcza w przypadkach zakażeń jelitowych wskazuje na potrzebę dalszego wzmocnienia systemu opieki zdrowotnej oraz działań profilaktycznych.

Prowadzony system nadzoru i działania edukacyjne, w tym szczepienia ochronne przeciw grypie, HPV i COVID-19, wspierają profilaktykę i bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców.

Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych placówek medycznych w roku sprawozdawczym oceniono jako dobry, a nieprawidłowości stwierdzono w 4,2% obiektów.

Placówki są systematycznie doposażane w nowoczesny sprzęt, co poprawia funkcjonalność i jakość świadczonych usług.

Usługi medyczne są realizowane zgodnie z obowiązującymi standardami higieniczno-sanitarnymi, a nadzór nad ogniskami zakażeń szpitalnych prowadzony jest w sposób ciągły. Zespół ds. Zakażeń

Szpitalnych oraz Sekcja Nadzoru Przeciwpidemicznego podejmują systematyczne działania mające na celu zapobieganie szerzeniu się zakażeń wśród pacjentów i personelu medycznego.

W związku z uchylaniem się od obowiązkowych szczepień podejmowano działania informacyjne, kierowano upomnienia do rodziców oraz prowadzono współpracę ze świadczeniodawcami w celu zwiększenia poziomu zaszczepienia dzieci i młodzieży.

W 2025 roku pozytywnie należy ocenić dobrą realizację wymagań sanitarnych w większości nadzorowanych obszarów, w tym w podmiotach leczniczych oraz w zakresie czynników biologicznych i rakotwórczych, gdzie nie stwierdzono nieprawidłowości. Korzystnym zjawiskiem był brak zgłoszeń zatruc środków zastępczymi. Działania naprawcze zostały wdrożone w zakładach, w których występowały przekroczenia hałasu, co świadczy o właściwej reakcji na zalecenia inspekcji. Negatywnie należy ocenić utrzymujące się przypadki braku aktualnych badań środowiska pracy oraz niepełnej oceny ryzyka zawodowego. Niepokojący jest także wzrost liczby pracowników pracujących w warunkach przekroczeń NDN hałasu, co wskazuje na potrzebę dalszych działań prewencyjnych.

Z wyrazami szacunku
Patrycja Mazur
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Hrubieszowie
/podpisano elektronicznie/

